

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2008, Αρ. Φύλλου 163 • www.agnanta.com.gr

ΤΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ (1928 - 2008)

Ογδόντα χρόνια ζωής και δράσης συμπληρώνει φέτος η Αδελφότητά μας. Ογδόντα χρόνια αγώνων και αγωνίας, προσφοράς και δημιουργίας. Ευχόμαστε "να τα χιλιώσει"! Το Καταστατικό της εγκρίθηκε με την 5947/18-8-1928 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών.

Ευγνωμόνως τους αιώνιους ιδρυτές της, μνημονεύουμε με σεβασμό τα μέλη του πρώτου επταμελούς Δ. Σ. Σε αυτό συμμετείχαν οι αιώνιοι: Δημήτριος Γ. Χαλκιάς και Αριστείδης Γ. Σκουληκαρίτης, ως Πρόεδρος και Γεν. Γραμματέας, αντίστοιχα, και ως Μέλη οι: Γεώργιος Κ. Αγόρος, Βασίλειος Δ. Μπάκος, Χρήστος Κ. Αηδόνης, Κωνσταντίνος Γ. Τσαγκαρογιάννης, Δημήτριος Γ. Στέργιος.

Είναι χρέος μας να τους μνημονεύουμε με σεβασμό και να τους ευγνωμονούμε.

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθήνας

Επιστολή μας στον Υπουργό Παιδείας

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ Αθήνα, 02 - 05 - 2008
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 33
ΤΗΛ/ FAX 210-3313067 ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 199
E-mail: info@agnanta.com.gr 10552 ΑΘΗΝΑ
ΠΡΟΣ: Υπουργό Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων Κύριον Ευριπίδην Στυλιανίδη ΑΘΗΝΑ
ΘΕΜΑ: Αίτημα για μη κατάργηση Γυμνασίου - Λυκείου Αγναντών
Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Η φημιλογούμενη κατάργηση του Γυμνασίου-Λυκείου Αγναντών Άρτας συντάραξε τους υπερδεκαεξαεπίχλιους συντοπίτες μας που κατάγονται από το Δήμο Αγναντών και κατοικούν στην Πρωτεύουσα, καθώς και τους διάσπαρτους ανά την Ελλάδα και το Εξωτερικό ισάριθμους αποδήμους.

Το σβήσιμο αυτού του πνευματικού φάρου που, από το 1882 ως Σχολαρχείο και στη συνέχεια ως Ημιγυμνάσιο και Γυμνάσιο-Λύκειο, (Συνέχεια στη σελίδα 10)

ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ (Λίγο πριν το τέλος);

Πληροφορούμαστε ότι το Γυμνάσιο και το Λύκειο Αγναντών, ελλείψει μαθητών, βαίνει προς κατάργησι... Όπως όλα δείχνουν, το πάρι ποτέ κραταιό Σχολείο μας, που κατά την τριακονταετία 1951-1980 προσέγγιζε ή ξεπερνούσε τον αριθμό των 500 μαθητών, περιέρχεται στην αρμοδιότητα της Ιστορίας, σε μερικές σελίδες της οποίας, σίγουρα, θα αναφέρονται και τα εξής:

Το 1882 ιδρύθηκε στα Ά-

γναντα Ελληνικό Σχολείο (Σχολαρχείο) που το 1929 μετονομάστηκε σε Ημιγυμνάσιο. Το 1939 αναβαθμίστηκε σε πλήρες Γυμνάσιο. Πόγω όμως των πολέμων, μόνο από το σχολικό έτος 1951-52 συμπληρώθηκαν και οι έξι τάξεις του. Ήταν ένα από τα μεγαλύτερα και αποδοτικότερα Γυμνάσια της Ηπείρου! Από το 1977 χωρίστηκε σε Γυμνάσιο και Λύκειο.

Όμως, μετά από λίγα χρόνια οι δρόμοι άνοιξαν

και οι Τζουερκιώτες ροβόλησαν κατά τις πόλεις. Ο τόπος τους δεν μπορούσε να τους κρατήσει άλλο αφού αυτόν, μόνο το μάτι του Θεού τον έβλεπε με στοργή! Κανένας άλλος... Έτσι, από το 1982 οι μαθητές και των δύο σχολείων δεν ξεπερνούσαν τους διακόσιους και συνεχώς λιγόστευαν, μέχρι που την τελευταία δεκαετία οι μαθητές σε κάθε τάξη μετριόνταν στα δάκτυλα των (Συνέχεια στη σελίδα 4)

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΠΛΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΓΝΑΝΤΩΝ 1821 ΚΑΙ 1822

Οι Τζουερκιώτες, ράτσα περήφανη και σκληροτράχηλη, με ακονισμένο απ' την τουρκική τυραννία εθνικό φρόνημα, επισημασμένοι από ένα ατίθασο πνεύμα ανεξαρτησίας, με μια σκληρή εμφάνιση κατά πάρι ίση και με το πείσμα δυνατότερο απ' το σίδερο, τον χρόνο και το θάνατο, έκαναν δυναμικά την επαναστατική τους παρουσία στον ξεσηκωμό του Γένους μας, το 1821.

Οι Τούρκοι πάτησαν τα Τζουερκωκώρια το 1449, δεκαοκτώ χρόνια μετά τα Γιάννενα. Αποτελούσαν πηγή εφοδιασμού και σύντομο δρόμο επικοινωνίας των Τούρκων από το ηπειρωτικό κέντρο, τα Γιάννενα, με Αιτωλοακαρνανία και ανατολική Ελλάδα, μέσω Πλάκας, Τζουερκωκωρίων, Ασπροποτάμου, Αγράφων και Μακρινόρους. Από τα πρώτα χρόνια τα χωριά μας εμφανίστηκαν ανίσχυρα και δύνατα επαναστατικά κέντρα, με ζωηρό πνεύμα και αίσιατο πόθο απελευθέρωσης. Οι Τζουερκιώτες εξόντωσαν τα τουρκικά αποσπάσματα και τους δερβενγάδες κατά το διάβα τους απ' τα Τζουερκώρια, γεγονός που ανάγκασε τον Σουλτάνο να τους παραχωρήσει αυτονομία, ιδρύοντας το έτος 1537 το "Αρματολικό των Τζουερκων". Κατά την αληπα-

Γράφει ο
ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΧΑΡΟΣ

σοϊκή θηριωδία, που λυμαίνονταν τα Τζουερκώρια βάσεις αλβανικές ληστικές επιδρομές, που αφάνισαν, κατά μια ιστορική μαρτυρία 19 Τζουερκωκώρια, αναγκάστηκαν να οργανώσουν τα τοπικά τους καπετανάτα, για αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους. Έτσι η επανάσταση του 1821 βρήκε τα χωριά μας έτοιμα να προσφέρουν υπολογίσιμο και εμπειροπρόθετο δυναμικό στον αγώνα. Γι' αυτό ο Χριστόφορος Περραιβός από το Σούλι σε επιστολή του τον Φεβρουάριο του 1817 προς τον τότε τσάρο της Ρωσίας Αλέξανδρο κατέτασε τους Τζουερκιώτες στις πολεμικότερες περιοχές της δυτικής Ελλάδας, με το αρχαίο μάλιστα όνομά τους "ΑΘΑΜΑΝΕΣ". Ο δε Αθανάσιος Ψαλίδας τον Φεβρουάριο του 1823 έγραφε στον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο ότι "είναι μαθημένα καλά στο ντοφέκι τα Τζουερκώρια" και για την περιοχή (Νομό σήμερα) Άρτας ότι "στα χωριά είναι Έλληνες χριστιανοί, εις τον κάμπον δειλοί και εις τα βουνά πολέμικοι".

Οι Αγναντίτες τον καιρό των μαχών στην Πλάκα και Άγναντα διέθεταν εμπειροπρόθετους και σκληρούς πολεμιστές, σύμφωνα με μια μαρτυρία, που θα ανα-

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

ΔΗΜΟΣ ΑΓΝΑΝΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2008

- 4 έως 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 17.30 Στο Γυμνάσιο Αγναντών "ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ" Παιδικό 5 Χ 5 "ΒΟΛΕΪ" Γυναικών
- 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 10.00 Στην πλατεία Αγίου Γεωργίου "ΑΘΛΟΣ JUNIOR" ΤΡΕΞΙΜΟ Από 5 έως 16 ετών
- 8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 10.00 Στο Γυμνάσιο Αγναντών "ΑΘΛΟΣ JUNIOR" ΠΟΔΗΛΑΤΟ - ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ - ΡΑΠΕΛ
- 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 10.00 Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου "ΤΟΥΡΝΟΥΑ" ΤΑΒΑΪ - ΠΙΝΓΚ ΠΟΝΓΚ Από 5 έως 96 ετών
- 10 έως 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 17.30 Στο Γήπεδο Καταράκτι "ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ" 11 Χ 11 - Εφήβων και Ανδρών
- 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 9.00 Στον Προφήτη Ηλία "ΕΚΔΡΟΜΗ" Με φαγητό ποτό και χορό. Από 5 έως 96 ετών
- 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου "ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ" ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Από 5 έως 96 ετών
- 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 9.00 Στο Γεφύρι της Πλάκας "RAFTING" Από Γέφυρα Αμπελοχωρίου.
- 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Στην πλατεία Αγίου Γεωργίου "ΕΚΘΕΣΗ" ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ Από 5 έως 96 ετών
- 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου "ΧΟΡΟΔΙΑ" Από παιδιά του χωριού

ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΡΤΟΣ

Benjamin Moore
Paints

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΠΕΛΛΗΣ Λ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΟΜΜΟΙΣΕΣ ΜΤΝΑ
ΚΑΠΕΛΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΑ
ΤΑΒΕΡΝΑ ΡΟΔΙΑ
ΖΑΡΑΦΑΣ Χ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΤΑ ΑΓΡΙΝΙΑ
ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΝΑ. ΓΙΑΝΝΗΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΑΥΤΟ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ Δ. ΚΩΝΣΤΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΗΣΕΙΣ

– Στις 18-4-2008 η Χριστίνα Αγγέλη - Καπέλη έφερε στον κόσμο δίδυμα αγόρια.

– Το ζεύγος Ηλία Τσιόκαλου και Βάσως Γεωργίου (Δημ.) Σιαπάνη απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

Το Δ.Σ. τους εύχεται να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

– Την Κυριακή 17 Φεβρουαρίου 2008 ο Παναγιώτης Γ. Κοτσίνης και η σύζυγός του Σταυρούλα Π. Κοτσίνη (Δ. Μιτζά), βάπτισαν το αγοράκι τους στον Ιερό Ναό Αγ. Νικολάου Καισαριανής.

Η ανάδοχος Χριστίνα Αρκαμούζη του χάρισε δύο ονόματα Μάριο - Δημήτριο.

– Στις 22 Ιουνίου 2008 ο Στέφανος Κώστας και η σύζυγός του Δέσποινα βάπτισαν τη νεογέννητη κόρη τους και την ονόμασαν Ειρήνη. Νονοί ο Βασίλειος και η Ελένη Παπαγιάννη.

Να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Το Σάββατο 14-06-2008 στον Ιερό Ναό Αγίας Φωτεινής Νέας Σμύρνης, κατάμεστο από συγγενείς, φίλους, συγχωριανούς και συναδέλφους, η χωριανή μας Ψυχολόγος Ιωάννα Παπακίτσου, κόρη του Προέδρου του Συλλόγου των Απανταχού Αγναντινών Κώστα Αρ. Παπακίτσου, παντρεύτηκε τον εκλεκτό της καρδιάς της, Επιχειρηματολόγο Αριστοτέλη Αρτιστέδη Τρυφωνόπουλο, καταγόμενο από την Αρκαδία. Το ταριασπό νεανικό και λαμπερό ζευγάρι και οι πανευτυχείς γονείς δεξιώθηκαν τους καλεσμένους τους στο περιζωμένο με πεύκα και πλατάνια και στρωμένο με δασύ και παχύ φυσικό γρασίδι Κτήμα στη Βάρη Αττικής, όπου τους χάρισαν μια αξέχαστη βραδιά, γεμάτη δροσιά και ομορφιά, που άνοιξε σε μικρούς και μεγάλους την όρεξη για φαγοπού και έφτιαχνε το κέφι για χορό που, με προεξάρχοντες τους νεόνυμφους, κράτησε ως το ξημέρωμα.

Τα σέφανα αντιλάξε η συνάδελφος της νύφης Βέρα Λάγγαρη, κόρη του Παναγιώτη Λάγγαρη, Υποστράτηγου (ε.α) της ΕΛ.ΑΣ. και της Χειμωνάκη Πόπης Δημοσιογράφου.

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Αγναντινών της Αθήνας εύχεται στους νυμφοντες να ζήσουν με υγεία, αγάπη και προκοπή.

Ευχαριστούμε όλη τη μέλη και μη τα οποία μας δίνουν πληροφορίες και νέα από το χωριό είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω fax είτε με επιστολές.

ΘΑΝΑΤΟΙ

– Απεβίωσε στις 11.4.2008 και εκδηύθη στα Αγναντα ο

Λάμπρος Ζιάβρας, ετών 79.

– Απεβίωσε στις 20.4.2008 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Αγναντα η Δημητρούλα Καπέλη του Αθανασίου, ετών 96.

– Απεβίωσε στις 12.5.2008 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Αγναντα η Ασπασία Πριτσιβέλη, ετών 76.

– Απεβίωσε στις 25.5.2008 και κηδεύτηκε στα Αγναντα ο

Λεωνίδας Μαυροπάνος, ετών 77.

– Απεβίωσε στις 1.6.2008 και κηδεύτηκε στα Αγναντα η Μαρίνα Μητρογεωργίου-Παππά (Κωνσταντούλα), ετών 84.

– Απεβίωσε στις 11.6.2008 και κηδεύτηκε στα Φράστα ο Δημοσθένης Φλούδας, ετών 77.

– Απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Ιωάννινα στις 17.6.2008, ο Βασίλειος Μπαρμπούτης, γιος της χωριανής μας Γεωργίας Βασ. Αγόρου, ετών 42.

ΔΩΡΕΑ

Οι αδελφοί Ιωάννης και Γεώργιος Χρ. Φλούδα, εις μνήμην των γονέων και των αδελφών τους προσφέρουν:

α) 200 ευρώ υπέρ του Ι.ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Αγναντών και β) 100 ευρώ για τους σκοπούς της Αδελφότητας Αγναντινών Αθήνας.

Οβεδιστήριο - Ψητοπωλείο

«ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ»

Ζολώτα Κυριακή

Γέφυρα Πλάκας
Τηλ.: 2685-031001

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Στη στήλη "Κοινωνικά" δημοσιεύονται όσα γεγονότα υποπίπτουν στην αντίληψή μας και όσα μας γνωστοποιούν με επιστολές ή FAX οι ενδιαφερόμενοι.
2. Νεκρολογίες και φωτογραφίες των χωριανών μας που απεβίωσαν, δημοσιεύονται μόνο εφόσον μας αποστέλλονται από συγγενείς και φίλους αυτών.

Νεκρολογίες

ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ ΑΘ. ΚΑΠΕΛΗ (1912-2008)

Ένα ακόμη απ' τα τελευταία παλιά, αυθεντικά και λαμπερά καντλή της ζωής του χωριού μας έσβησε άξαφνα στις 20 Απριλίου 2008 και ταυτόχρονα ξανάναψε και καίει λαμπερότερα στην αιωνιότητα. Η μάνα, η γιαγιά, η προγιαγιά, η θεία, η Αγγναντίτισσα Κυρά, η Δημητρούλα μας, δεν είναι πια ανάμεσά μας...

Τίποτε δεν προμηνούσε το τελευταίο αφνίδιο ταξίδι της, εκτός απ' την ηλικία της... Έφυγε όρθια, ζωηρή και νηφάλια, με την καρδιά της δοσμένη στην οικογένειά της, στο χωριό μας και τους χωριανούς μας και το νου της κολλημένο στον συνοικισμό της, στα "Κονάκια", στην κρύβρση του "Χαλασμένου", στο καρσάβι της στον "Κρόκο" και στα έλατα και τα πλατάνια του τόπου μας.

Η Δημητρούλα Αθ. Καπέλη (το γένος Χρ. Κ. Παπακίτσου), η περίπου αιώνα, αντιστάθηκε γενναία στο χρόνο. Δεν του επέτρεψε να κάμψει την κυταρισμένη κορμίστασή της και να θλώσει το αετίσιο βλέμμα της και το καθαρό μυαλό της, ούτε να βαρύνει τα πόδια της. Μέχρι το ήμερο τέλος της ξεχώριζε για τη δημιουργική της πνοή, για το ήθος και την εντιμότητα, για την ευθύτητα και την παρηγορία της, για την προσφορά αγάπης και συμπόνιας, για την υπευθυνότητα, την αγωνιστικότητα και ατοχή της.

Έκανε στο ακέραιο το καθήκον της ως σύζυ-

γος, ως μητέρα, ως γιαγιά, ως συγγενής, ως Αγγναντίτισσα. Ήταν παντού και πάντοτε και για τους πάντες παρούσα και, μέχρι την τελευταία της πνοή, μέχρι την τελευταία της στιγμή, έδινε σε όλους μας μετρημένες συμβουλές, ασιοδοξία και θάρρος.

Όμως, το τελευταίο κεραυνόβλημα της μοίρας, που άρπαξε πρόωρα από την οικογένειά της τον γαμπρό της, το παιδί της, τον αείμνηστο Δημήτρη Καπέλη, δεν το άντεξε για πολύ... Και ποιος, άλλωστε, στην ηλικία της και με την αξιοθαύμαστη πνευματική της διαύγεια, θα το άντεχε... Πήγε γρήγορα να τον βρει και να του διαμαρτυρηθεί που την "Ξαράδιασε"...

Η στεντόρεια και γάρφαρη φωνή της σίγησε, και τα αετίσια μάτια της έκλεισαν για πάντα... Από εδώ και πέρα, όλοι εμείς θα αναζητούμε γύρω μας τη Δημητρούλα μας, αν και η θοορία της θα είναι μέσα μας έντονα και ανεξίτηλα χαραγμένη.

Κέρδισε δικαιοδικαίως το βαθύ σεβασμό και την απέραντη αγάπη μας και, με την ενάρετη ζωή της, εξασφάλισε μνήμη αγαθή και αιώνια.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

• Στη Μνήμη της Δημητρούλας Αθ. Καπέλη ο γιός της Στέλιος Αθ. Καπέλης πρόσφερε στο Σύλλογο του "Αγίου Γεωργίου" το ποσό των 200 ευρώ για να διατεθεί αποκλειστικά στη συντήρηση των εργασιών επέκτασης του Νεκροταφείου του Αγίου Δημητρίου.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦ. ΠΡΙΤΣΙΒΕΛΗ

Έφυγε από τη ζωή την 12-5-2008 αφού πάλεψε γενναία, καρτερικά και αξιοπρεπώς με την ασθένειά της. Ήταν το δεύτερο κατά σειρά παιδί του Αθαν. Γ. Ζιάβρα και της Αικατερίνης Κ. Οωδη. Ήταν παντρεμένη με τον αείμνηστο Χριστόφορο Πριτσιβέλη και απέκτησε δυο παιδιά, την Ντίνα και τη Βούλα, και ευτύχησε να καμαρώσει τέσσερα εγγόνια. Έζησε ήμερα, έντιμα και με αξιοπρέπεια. Έκανε

πάντοτε στο ακέραιο το οικογενειακό και το κοινωνικό της καθήκον. Έδειχνε ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα πρόδοι του χωριού μας και για το σκοπό αυτό ενίσχυε την Αδελφότητά μας παντοιοτρόπως. Πρωτοστάτησε στη συγκέντρωση χρημάτων για την αποπεράτωση του έργου επέκτασης του Νεκροταφείου Αγίου Δημητρίου Αγγναντών. Θα τη θυμόμαστε με σεβασμό.

Το Δ. Σ.

ΜΑΡΙΝΑ ΚΩΝ. ΠΑΠΠΑ - ΜΗΤΡΟΓΙΩΡΓΟΥ

Τίποτε δεν προμηνούσε το θάνατο της αλησμόνητης Μαρίας του βράδυ της 1-6-2008, που συγκλόνισε όλο το χωριό μας. Έφυγε άξαφνα απ' τη ζωή μια πανέξυπνη και δραστήρια Αγγναντίτισσα, που όσο ζούσε, σκεπτόταν και ενεργούσε για το καλό όλων μας. Ήταν η πρώτη που συνειδητοποίησε την ανάγκη και

ενστερνίστηκε την πρόταση της Αδελφότητάς μας για την επέκταση του Νεκροταφείου του Αγίου Δημητρίου Αγγναντών. Ήταν εκείνη που έδωσε και τη λύση του προβλήματος με την, εκ μέρους όλων των αδελφών της, δωρεάν παραχώρηση του παρακείμενου πατρικού τους κτήματος, συνεχίζοντας έτσι την

πρόσφορά προς το χωριό της οικογένειάς του αείμνηστου Κων. Παππά (Κωνσταντούλα). Ήταν παντρεμένη με τον Γιώργο Μητρογιώργου και έζησαν μαζί, ως την τελευταία της πνοή, με αξιοπρέπεια, αγάπη και καλοσύνη. Καλό της ταξίδι. Η μνήμη της θα είναι αιώνια. Το Δ. Σ.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr

E-mail:
info@agnanta.com.gr

Εκδότης:
Χρήστος Γ. Χριστοδοπούλου
Πρόεδρος της Αδελφότητας
Κωδικός: 3734

Υπεύθυνος
τυπογραφείου:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γερανίου 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costasz@yahoo.gr

Παρακαλούμε τους χωριανούς που έχουν το χάρισμα να γράφουν –και σίγουρα υπάρχουν πολλοί– να μας αποστέλλουν τα γραπτά τους προς δημοσίευση, διότι μ' αυτόν τον τρόπο αποκτά πλουραλισμό και ποικιλία η εφημερίδα.

web design & development

Γιώργος Παπακίτσος
Ανάπτυξη Εφαρμογών Διαδικτύου
6937821028
papakitsos_george@yahoo.gr

Σοβαρά κι εύθυμα

Ετσι γινόταν η πάλη, πιανόμασταν από τη μέση και όποιος έριχνε τον άλλο κάτω, ήταν και νικητής. Πιάστικες φίλε μου και αγαπημένε μου συμπατριώτη, μέση με μέση με το...Χάρο!

"Σε τούτ' την τάβλα που 'μαστε". Από δεξιά: Μήτσο Καπέλης, Κώστα Παπακίτσος, Γιώργο Καραμπάλης, Λία Νάστος, Άννα Χριστοδούλου, Πηνελόπη Κράββαρη, Τάκης Ζήσης, Γιώργος Τσιρώνης, Νάσος Βήγας, Φώτης Χαχούλης, Χαρίλης Ζάχος.

Δεν ήθελες να αναφέρεις το όνομά του, αλλιώς μου είπες:

- Πιαστίκαμε μέση με μέση. Ποτέ δε μου είπες ότι θα τον έριχνες κάτω. Τον πάηνες τέσσερα χρόνια κι όλο σου έκανε 'τασιμιάκια', δεν του 'δωσες σημασία και καλά έκανες, πίστευες ότι θα τον νικήσεις. Δεν τα κατάφερες. Αφού σε ξεζούμισε πήρε την ψυχή σου και ανέβηκες μαζί του στον ουρανό.

Πάλη η μνήμη μου γυρίζει στα παλιά. Τότε που μοιράζαμε το τσιγάρο στα δύο, στην πέμπτη γυμνασίω.

Αλήθεια Μήτσο, θυμάσαι τότε που είχες μάθει όλες τις ασκήσεις από τη Γεωμετρία, από το λυσάριο απεξω, όχι μόνο τη λύση, αλλά και την εκφώνηση. Δεν είχαμε κάποιον να μας...δείξει!!

Για τις πολιτικές μας φασαρίες, τι είχες να πεις;

Μέση με μέση!

Εκεί στο δωμάτιο το δικό μου, το δικό σου, του Νάστου του Ηλία, του Φώτη του Χαχούλη, του Βασίλη του Νικολάου, του Κώστα Στύπα, του Κώστα του Παπακίτσου, της Ελένης του Φίλου. Είμασταν σε αντίπαλα στρατόπεδα και καθένας υποστήριζε το δικό του κόμμα και ήεγαμε και ήεγαμε και στο τέλος αντάμα καπνίζαμε κρυφά το...σέρτικο.

1965 στην Κόρινθο. Υποψήφιοι αξιωματικοί και οι δυο μας. Αστραπή που μας βάρεσε! Θέλαμε να γίνουμε και δόκιμοι. Πού το μέσον Μήτσο: ποιός μας λογάριζε ποιόν ξέραμε;

Μου 'λεγες: Αν γίνω υπ'κός, θα χορτάσω ψωμί «χάσκο». Εσύ έγινες, εγώ φανταράκι, χαθήκαμε,

"Μαρία λεν την Παναγιά". Βασίλ' Αγόρος, Μήτσο Καπέλης, Μήτσο Ζιάβρας, Τελ' Τσιέκας, Χαρίλης Ζάχος, Γιώργο Φλώρος, Μήτσο Γούλας, Γιάνν' Βάνας, Νικηφόρος Γκούβας.

όχι σαν τα μυρμηγκία που βγάζουν φτερά.

1968 Δεκέμβρης: Ήρθες στο σπίτι στα Γιάννενα, με το κρεβάτι της εκστρατείας παραμύσχαλα και μου είπες:

- Θα κοιμηθώ εδώ, ώπου να ταχτοποιηθώ.

Τέλειωσες, χαθήκαμε, μεγαλώσαμε.

1990, ήρθες στην τάξη μέση στο Μενίδι, για ν' ακούσεις πως δίδασκα το μάθημα της γλώσσας.

Κάθισες στο τελευταίο θρανίο. Το μάθημα ή-

ταν απ' τα ψηλά βουνά του Ζ. Παπαντωνίου κι εσύ όπως και τα παιδιά, ανέβαιναν το φιδωτό το δρόμο για να φτάσουν ψηλά, εκεί που οι κορυφές αγκίζουν τον ουρανό και τα 'στρα.

Ανέβαινες κι εσύ για να μαζέψεις τσιγάρα και θρούμ' και να δοκιμάσεις τον εαυτό σου αν αντέχει και μου 'λεγες:

- Έφτασα ψηλά, αντέχω κι αν μ' έχει πιάσει από τη μέση!

Και η γριά, που της έδωσες κρυφά ρεύμα στους Αγίους Αναργύρους, να ζει ή θα τη βρεις πάλι μπροστά σου και θα σου ζητάει, να της αηδάζεις τα...φωτά!!

Σε είχαν κατηγορήσει για «Λαϊκιστή». Ξεσήκωνες ήξει το λαό, δεν τους συνέφερε. Ήθελες νοσοκομειακό για το Κέντρο Υγείας, ήθελες δρόμους, ήθελες πλательές, ήθελες κούνιες για τα παιδάκια, ήθελες ΚΑΠΗ, μου ήθελες και νεκροταφείο. Α, ρε Μήτσο: προυνόναδες; Εσύ τα έκανες όλα αυτά και πέτυχες τα περισσότερα. Εμείς τι πρέπει να κάνουμε για 'σένα. Προτείνω την πλательία στη Σκέζα, όταν γίνει να την ονομάσουμε: «Πλательία Μήτσο Κ. Καπέλη».

Από την πηθευρά μου μέσα απ' το βιβλίο: Αγναντικά Λιχνίσματα» έγινες αθάνατος.

Μέση, με μέση, σ' είχε θυγίσει και φώναζες και με ζητούσες να σε βοηθήσω. Δεν είχα ανάκαρκα και ήξερα ότι θα νικούσε και θα σ' έπαιρνε μαζί του και σε κατάφερε κι εμένα μου έμειναν οι στίχοι του ποιήματος του Χρίστου Α. Παπακίτσου «Στιγμές» που ήνε:

«Δύο είναι οι θεϊκές στιγμές
σου βίου μας τη δίνη:
Η μια μας δίνει φως ζωής
κι η άλλη μας το σβήνει».

Αντίο Μήτσο και μην ξεχάσεις, τις πατάτες, τις ντομάτες, τα κολλοκύθια να τα ποτίζεις, και να ραβδίσσεις το Σεπτέμβρη και τις κορυφές!! Τώρα ποιός θα μου φωνάζει; Δάσκαλο, ω δάσκαλο!!

Γράφει ο
Χάρις Ζάχος
Συντελεστής Διάσκαλος
- Σηγητής

Επιστολές που λάβαμε

Προς την εφημερίδα: ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ
Αγαπημένε μου Ναπολέον Κασούλη,

Να σου πως την αλήθεια δεν το 'ξερα ότι έφτασες τόσο ψηλά στην ιεραρχία της ΕΛ-ΑΣ. Ήσουν και είσαι αθόρυβος.

Μου 'φερες στη μνήμη μου, ωραίες στιγμές. Επειδή τα παιδιά σου, μαζί με την επιστήμη τους ασχολούνται και με τα «φιολιά» με καταλαβαίνεις δύο φορές. Αυτοί οι άνθρωποι έχουν κάτι παραπάνω από μας. Τις λέξεις τις κάνουν τραγούδι, νανούρισμα, μορφολόι.

Σήμερα πηγαίνουν στο πανηγύρι. Τελειώνει η λειτουργία και ύστερα φεύγουν. Να 'ταν και ο Μανουσάκιος. Ο Λουκάς, ο Τζιόκας, ο Κώστας Μπασιδημάς -τι κούκλος ήταν αυτός- ο Μπαλαδημάς, ο Νίκος ο Μπούνας, θα καθόταν και ο Άγιος σε κάποια γωνιά, να καμαρώνει τους χορευτές.

Θα 'κουγε κι αυτός τα πουλιά που τα διαβατάρικα. Το Μαργιολικό, την κακιά γειτονισσα, τα Τζουμέρκα μου τα περιφάνα, θα 'τσουζε και κάνα...τοίτρο. Αλλά βλέπεις γίναμε...πολιτισμένοι, δεν μας αρέσουν οι λαϊκοί οργανοπαίχτες θέλουμε «φίρμες».

Ήρθαν κι αυτές, για να γίνουν με πιο πολιτισμένοι, να μάθουμε να 'χουμε πιο καλά ακούσματα. Να μην πω ονόματα ξέρεις εσύ. Μ' αυτό το παράπονο έφυγε ο Κώστας ο Μπασιδημάς.

Για τις ομπρέλες. Θα μάθεις και κάτι που δεν ξέρεις. Σειμώνας 19... Ήρθαν στο σπίτι τέσσερις μαθητές απ' τ' Αμπελοχώ-

ρι, να φτιάξουν τις ομπρέλες. Χιονισμένος ο τόπος έξω!!

Μάταια προσπαθούσε ο πατέρας μου να τους πείσει να μη φύγουν για το χωριό, Νιάτα βλέπεις!! Του είπαν για την πληρωμή, την Κυριακή το βράδυ που θα επέστρεφαν. Αμ' δε γύρισαν. Ο ένας πέθανε και ο άλλος με βαριά κρυοπαγήματα και μόνο δύο φτάσανε στο χωριό. Δεν άκουσαν τον μπάριπα Στάθη!!

Και τώρα γιατί οι δάσκαλοι είχαν ομπρέλες χειμώνα καλοκαίρι.

Δε ρώτησα, αλλά συμπεραίνω. Νομίζω ότι ήταν το τρίτο πόδι. Καταλαβαίνεις, στα χωριά μας και οι λαγοί... πεδελώνονται. Ίσως γιατί ο καιρός στα Τζουμέρκα δύσκολα προβλέπεται και για καλό και για κακό παίρνουν και την ομπρέλα. Ήταν το «αεζουάρ» για να φαίνεται ότι ο δάσκαλος έχει και ομπρέλα, γιατί οι υπόλοιποι έφτιαχναν το τσουβάλι κούκουλα ή κατσούλα.

Πάμε παρακάτω. Όπου ο τσοπάνης έχει την κλίτσα να πίνει τα κατσίκια από το πόδι, έτσι και ο δάσκαλος να καταβάζει τα χαμηλά κλωνάρια από τις κερασιές και τις συκιές. Ίσως για άμυνα, όταν του επιτίθονταν κανένας «γκέκας» στο δρόμο. Πιστεύω, αν ξέρει και κάποιος άλλος περισσότερα ας μας το γράψει, θα μας φωτίσει. Εγώ την πήρα για να «αεζουάρ» αν το γράφω σωστά.

Αγαπημένε μου Ναπολέον, σ' ευχαριστώ για όλα και την εφημερίδα τα «ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ» που μας φιλοξενεί.

Με εκτίμηση
Χαρίλης Ζάχος

ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

δυο κεριών και τελευταίως του ενός! Τα Δημοτικά Σχολεία της περιοχής συρρικνώνονταν και το ένα μετά το άλλο έκλειναν. Οι δεξαμενές που δρόσιζαν το Γυμνάσιο και τού 'διναν ζωή, χρόνο με το χρόνο στέρευαν... Ουστυχώς, έτσι έρχεται το τέλος... Το τέλος των Σχολείων, το τέλος των Χωριών ή και το ανάποδο!...

Εμείς, οι κηλιδάδες παθηό Τζουμμερκιώτες, «οι μη έχοντες και οι μη κατέχοντες», που προηλάβαμε και πήραμε απ' αυτό το Σχολείο φως και εφόδια για τη ζωή «κι αληθάσαμε ζωή», συγκλονιζόμαστε ακόμη και με τη σκέψη ότι το μοιραίο, μοιραίως πλησιάζει!...

Εάν μπορούσα να γράψω μια ελεγεία και εάν είχα φωνή να την τραγουδήσω σαν ύμνο ή σαν μοιρολόι, θα τό 'κανα, και θά 'ηεγα, περίπου, τα εξής:

ΤΑΒΕΡΝΑ
«ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ»

ΜΗΤΣΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Άγναντα Τηλ.
26850-31163

Ωδή και οδύνη για το Γυμνάσιο Αγνάντων!...

Ο φάρος μας σκοτεινιάσει!... Το φως του πια δεν φέγγει... Το σκάφος μας το λαμπρό, με το σπιντολό τούριμο, μέσα σε δίνη έπεσε κι η λαλαπα το δένρει... Τα φώτα τρεμοσβήνουν, οι μηχανές κολώνουν και η πυξίδα, «τά 'πηξε»!... Λάμψη δε λάμπει πουθενά... Ούτε πυγολαμπίδα!... Η δάδα, ο νους της Αγνάντας, του Δήμου η Ναυαρχίδα, με τ' αγριοβόρι μάχεται. Σε ξέρες προσαράζει... Εκεί τη δένρουν άνεμοι, τη γδέρνει τ' άγριο κύμα!... Η Σαύλλα και η Χάρυβδις χωρούμενες προσομένουν τους ναυαγούς, τους άτυχους!... Αλίμονο!... Πώς να διαβούν θύελλες, συμπληγάδες; Στην τύφλα κυματομαχούν... Και η ζουκουβάρια η σοφή, με τα γλάνια της μάτια, στον Φάρο τα χαλάσματα σκούζει κι αναμειδιάται και λέει για παρηγοριά:

«Οι συμφορές, αναγεννούν * η ανεγνοριά σκοτώνει!»!...
Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Γκαρσονιέρες και δωάρια πλήρως εξοπλισμένα στο Λευκαντί Χαλκίδας

Από το χωριανός μας
ΕΥΑΓΓΕΛΟ Κ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟ

Τηλ. 22210-53444 & 52341

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΗ 20%

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ: Ο Φάρος, η Λάμψη, το Σβήσιμο!

“Όλοι, χωρίς εξαίρεση έχουν χρέος να ηξεύρουν γράμματα. Η πατρίς έχει να καταστήσει σχολεία εις όλα τα χωρία δια τα αρσενικά και θηλυκά παιδιά. Εκ των γραμμάτων γεννιέται η προκοπή με την οποίαν λάμπουν τα ελεύθερα έθνη”.

Ρήγας Φεραίος

Το Γυμνάσιο Αγνάντων, ο τηλευγής αυτός Φάρος των Τζουμέρκων, τετέλεται!!! Με απόφασή του, παρά τις αντίθετες εισηγήσεις των αρμοδίων (Δ/σης Δ.Ε. Νομού Άρτας, Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας και Νομαρχιακό Συμβούλιο Ν. Άρτας, ΕΛΜΕ Άρτας), ο κ. Υπουργός Παιδείας, για λόγους -ποιος ξέρει;- (κόψε κόστος)-, **Αποφάσισε** την κατάργηση του Γυμνασίου Αγνάντων.

Αποφάσισε! Μια κουβέντα είναι αυτή. Έχει μεγάλο, όμως, βάθος και για να ερμηνεύσουμε το γεγονός, της λειτουργίας δηλαδή του Γυμνασίου και της “άδοξης” κατάληξης του πρέπει να ανατρέξουμε πολλά χρόνια πίσω, και να εξετάσουμε τη δομή και τη λειτουργία, γενικά της νεοελληνικής, και ειδικότερα, της τζουμερκιώτικης κοινωνίας.

Αρχικά πρέπει να πούμε ότι από ιδρύσεως του ελληνικού κράτους το ιδανικό του νεοέλληνα συνοψιζόταν στα εξής: Ως Ανατολίτης να γίνει Ευρωπαίος, ως χωρικός να γίνει αστός και μάλιστα να ενταχθεί στην τάξη των μη χειρωνακτών, που συνέπιπτε σε μεγάλο βαθμό με την άρχουσα τάξη του νεοσύστατου κράτους. Οι λόγοι αυτοί τον οδηγούσαν στα αστικά κέντρα, ιδιαίτερα στην Αθήνα.

Μα η εγκατάστασή του αυτή ήταν, κυρίως, βραχύβια. Το γεγονός αυτό έχει τη δικαιολογία του. Είναι γνωστό ότι ο αγροτικός χώρος κυριαρχούσε παραγωγικά στην ιστορία των ανθρώπων πολιτισμών ως το 19ο αιώνα. Η βιομηχανική επανάσταση άλλαξε τα πράγματα. Η κυριαρχία του αγροτικού χώρου προοδευτικά υποχώρησε. Αυτή την παγκόσμια “νομοτέλεια” η Ελλάδα ακολούθησε με αργούς, “μεσογειακούς” ρυθμούς. Γι’ αυτό μέχρι τα τέλη σχεδόν του 19ου αιώνα η μετανάστευση ήταν φαινόμενο που χαρακτηριζόταν από τη βραχύχρονη εγκατάσταση στο άστυ. Άλλωστε μόνιμη εργασία δεν υπήρχε. Απουσίαζαν οι μεγάλες βιομηχανικές μονάδες και στα μεγάλα δημόσια έργα σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού προερχόταν από το εξωτερικό. Στα τέλη του 19ου αιώνα άρχισε ουσιαστικά η μετανάστευση, κυρίως από την Πελοπόννησο για πολλούς λόγους, ειδικότερα εξαιτίας της σταφιδικής κρίσης. Η μετανάστευση αυτή ήταν κυρίως εξωτερική με κύρια κατεύθυνση την Αμερική. Η τζουμερκιώτικη-κλειστή αγροτική κοινωνία δεν ήταν δυνατόν να ακολουθήσει τέτοιους μεταναστευτικούς ρυθμούς. Η κτηνοτροφία παρείχε “τα προς το ζην”, η επικοινωνία δύσκολη, δυσκολότερη και η απόφαση για μετανάστευση.

Στον 20ό αιώνα, η Μικρασιατική καταστροφή επιβράδυνε τη μετανάστευση. Εργατικά χέρια και μάλιστα φθηνά και άφθονα παρείχαν οι πρόσφυγες. Κατά τη δεκαετία, όμως, του 1950 εντάθηκε χαρακτηριστικά στη χώρα μας το κοινωνικό φαινόμενο της γεωγραφικής κινητικότητας. Το φαινόμενο αυτό εκδηλώθηκε ως εξωτερική και εσωτερική μετανάστευση. Και είναι αλήθεια πως πήρε τη μορφή καταιγίδας. Πληθυσμιακές μονάδες μετατοπιζόταν -ανάλογα- από την ύπαιθρο προς το εσωτερικό ή το εξωτερικό και με κύριο χαρακτηριστικό τη μόνιμη εγκατάστασή τους.

Τα αίτια είναι πολλά και αναφέρονται στη βιομηχανική εξέλιξη. Βιομηχανικές μονάδες εγκαταστάθηκαν και λειτουργήσαν στα μεγάλα αστικά κέντρα. Επομένως, θέσεις εργασίας υπήρχαν μόνο σ’ αυτά. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες που αναφέρονται στη ζωή των κατοίκων της υπαίθρου επέτειναν ουσιαστικά το πρόβλημα. Οι παράγοντες αυτοί ήταν οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί.

Αρχικά τα μέσα παραγωγής ήταν μηδαμινά, η αγροτική ασφάλεια ανύπαρκτη και χαρακτηριστική η αδυναμία εμπορευματοποίησης του αγροτικού προϊόντος. Οι χωρικοί “έπαιρναν των ομμάτων” τους, κυρίως για την πρωτεύουσα. Επιπρόσθετα, η έλλειψη υγειονομικής περίθαλψης και παιδείας καθώς και η ανυπαρξία οιασδήποτε πολιτιστικής υποδομής συντελούσαν στην ένταση του φαινομένου. Μετά τον εμφύλιο πολλοί αναγκάστηκαν να φύγουν από την επαρχία.

Στην περιοχή των Τζουμέρκων, μέχρι τη δεκαετία του 1970, τα πράγματα λειτουργήσαν διαφορετικά. Η μετανάστευση δεν είχε την ίδια ένταση. Το φαινόμενο εξελίχθηκε με αργούς ρυθμούς. Η πραγματικότητα αυτή οφείλεται σε συγκεκριμένους λόγους. Κατ’ αρχάς λειτουργούσαν ακόμη οι τζουμερκιώτικες κομπανίες μαστόρων. Έφευγαν τα μαστώρα κάθε Άνοιξη, επέστρεφαν τα πανηγύρια, -άντε για μια βδομάδα, το πολύ δεκαπέντε μέρες- και ξανά έπαιρναν το δρόμο της ξενιτιάς μέχρι το Νοέμβριο. Ξεχρέωναν τον μπακάλη, το χασάπη, το ράφτη-εξεξιμώναζαν- και πάλι στην ξενιτιά. Με τις συνθήκες αυτές ήταν δύσκολη η οικογενειακή και μόνιμη εγκατάσταση στο άστυ.

Σαν δεύτερο αίτιο καθυστέρησης ήταν τα δημόσια Δα-

Γράφει ο
Χρήστος Α. Τζουμπουρς

σικά Έργα. Στα χωριά μας η Δασική Υπηρεσία προσέφερε πολλά. Οι κάτοικοι είχαν κάποιο σίγουρο και μόνιμο μεροκάματο. Κάτι ήταν κι αυτό! Ειδικά για την Αγναντα τα Δασικά Έργα με τα φράγματα έσωσαν το χωριό από τη διάβρωση του ποταμού κι έδωσαν δουλειά σε πολλούς Αγναντίτες. Το εισόδημα συμπλήρωνε η οικόσιτη οικονομία. Η κασίκια, οι κοτούλες, το μανάρι. Γι’ αυτό και η αστυφιλία δεν είχε την ένταση και την έκταση που είχε σε άλλα ορεινά χωριά της Ελλάδας. Εξαιρέση αποτέλεσαν οι Στρανιώτες. Μετά την κατολίσηση, οι περισσότεροι, εξ ανάγκης, μετανάστευσαν στην Αθήνα.

Ένας άλλος ουσιαστικός λόγος που καθυστέρησε την αστυφιλία ήταν και το Γυμνάσιο Αγνάντων. Στο Γυμνάσιο Αγνάντων φοίτησαν χιλιάδες μαθητές. Οι οικογένειές τους, λοιπόν, έβρισκαν λύση στο πρόβλημα της μόρφωσης των παιδιών τους. Έτσι, δεν είχαν τα περιθώρια να σκεφθούν τίποτε σχετικά με την εγκατάστασή τους στα αστικά κέντρα. Με την αποφοίτηση των παιδιών, λίγο πολύ και οι γονείς έφταναν στην ηλικία της συνταξιοδότησης. Η σύσταση, λοιπόν, τους καθήλωνε στο χωριό.

Από τη δεκαετία του 70 όμως τα πράγματα άλλαξαν. Σταμάτησαν τα Δασικά Έργα. Μόνη, ως το πούμε, δουλειά δεν υπήρχε πια. Έργα υποδομής μέχρι και σήμερα δεν έγινε κανένα. Οι αγρότες-οικοδόμοι συνταξιοδοτήθηκαν. Τα παιδιά έφυγαν για τα αστικά κέντρα, όχι βέβαια ακολουθώντας το κάλεσμα της βιομηχανίας ούτε τις σειρήνες των εργοστασίων, αλλά μια ακαθόριστη ελπίδα να ζήσουν έξω από τη μιζέρια της τζουμερκιώτικης αγροτικής ζωής, μακριά από ένα μόχθο χωρίς απόδοση και αμοιβή. Οι περισσότεροι “τοποθετήθηκαν” στον τριτογενή-μη παραγωγικό-τομέα. Οι κυβερνήσεις πλειοδοτούσαν στο διορισμό! Αποτέλεσμα: ούτε θέλουν μα ούτε και μπορούν να γυρίσουν πίσω. Τα ορεινά τζουμερκιώτικα χωριά, τόποι παραγωγικοί και δημιουργικοί, ρήμαζαν. Μένουν οι γέροι μας, τελευταία δείγματα μιας ζωής που χάθηκε οριστικά.

Συνακόλουθα και το Γυμνάσιο άρχισε να φθίνει ουσιαστικά, χωρίς κανέναν αρμόδιο να το πάρει “χαμπάρι”. Η μόνη αληθινή κίνηση που έγινε ήταν η προσπάθεια της Αδελφότητας Αγναντιτών να κατασκευαστεί κτήριο, όπου θα στεγαζόταν το Γυμνασιακό Οικοτροφείο. Η προσπάθεια αυτή είχε προχωρήσει ικανοποιητικά και μάλιστα είχε χαρακτηριστεί το έργο “συνεχές χρηματοδοτούμενο”. Κάποτε όμως “διακόπηκε” και αυτή η συνε-

χεια! Η φθίνουσα αυτή πορεία του Γυμνασίου τα τελευταία χρόνια νομοτελειακά οδήγησε στο θάνατο! Κι ο κ. Υπουργός, με την απόφασή του, έβαλε την ταφόπετρα... Κάποτε λειτούργησε ένα Γυμνάσιο!

Και πάνω σ’ αυτό το κάποτε ο καθένας μπορεί να ωραιοποιήσει την κατάσταση, να αφαιρέσει ή να πολλαπλασιάσει πράγματα, γεγονότα, περιστάσεις! Μόνο να μην κάνει μνημόσυνο. Το πνεύμα δεν πεθαίνει. Και το Γυμνάσιο Αγνάντων πνεύμα εξέπεμψε. Πνεύμα, αμόλυτο και άσβεστο!

Εμείς, όσοι αποφοιτήσαμε από το Σχολείο αυτό μπορούμε να πούμε:

Στη μνήμη σπαράγματα εικόνων:

το βλέμμα καρφωμένο στο παιδικό φεγγάρι.

Ο λογισμός συνεσταλμένος, σαν της πρώτης μέρας το καλωσόρισμα.

Συνεχώς ιχνηλωτά τα παιδικά μου χρόνια

ολάνθιστος ροδόνας την ώρα των ονείρων.

Ένα μουκέτο αισθημάτων στην αυλή του βίου μου.

Το Γυμνάσιο Αγνάντων, ο ανθοκήπος!

Και το επιμύθιο, λοιπόν, περιλαμβάνει: Οι βουλευτές του Νομού θα υποβάλλουν -υπέβαλαν- τις σχετικές ερωτήσεις στη Βουλή...

Ο κ. Υπουργός θα απαντήσει...Διαβάσαμε την απάντησή του. (Δεν είναι του παρόντος να τη σχολιάσουμε.)

Ο κ. Δήμαρχος με αναφορά του θα διαμαρτυρηθεί αρμοδίως...

Η εφημερίδα “Τα Άγναντα Άρτας” θα γράψει... Η ΙΛΕΤ, το Ανώτατο Πνευματικό, ως το πούμε, Ίδρυμα των Τζουμέρκων, εν καιρώ θα αναλύσει, από παραδοσιακής απόψεως, το πρόβλημα θεωρώντας το Γυμνάσιο Αγνάντων ένα θνησιγενές παραδοσιακό στοιχείο, όπου εκεί η Τζουμερκιώτικη νεολαία βρήκε την πνευματική της κολυμπήθρα, αλλά έλαβε, πλέον, μουσειακό χαρακτήρα...Δεν σχολιάζει, δεν παρεμβαίνει, δε διαμαρτύρεται. Καταδελτώνει, απλά, το παρελθόν.

Η Συνδιασκέψη Συλλόγων Τζουμέρκων, που γίνεται κάθε καλοκαίρι, με θέμα- πού να ξέρω εγώ-, μπορεί και να ξαναβρεθεί!!!

Κι εγώ, -έχω το δικαίωμα-, στους αρμόδιους παράγοντες, πολιτικούς ή μη, να αφιερώσω το παρακάτω. Γνωρίζουν αυτοί, εύκολα θα καταλάβουν. Το πρώτο νομοθέτημα για τη δημόσια παιδεία “Χαριώνδας ενομοθέτησε πρώτος τους υιούς άπαντας των πολιτών μανθάνειν γράμματα της πόλεως κορηγοῦσας τους μισθοῦς τοῖς διδασκάλοις”. (Διόδωρος Σικελιώτης, Ιστορική Βιβλιοθήκη, Βιβλίο 12, κεφ. 12)

(Ο Χαριώνδας -Κατάνη Ν. Ιταλίας 6ος αιώνας π.Χ.-πρώτος νομοθέτης όλα τα παιδιά των πολιτών να παθαίνουν γράμματα και η πόλη να πληρώνει τους μισθοῦς των διδασκάλων).

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Άγναντά μου (Ι)

(Επειδή περί -Αγνάντων- αυτοδογούμε και περιαυτολογούμε μάλιστα αρκετά, μορφή σκεπασμένης αυτορέσκιας, αδράκτακτης ελαφρότητας, ναρκισισμού, θα ζητούσαμε την κατανόηση ή και τη συμπάθεια του αναγνώστη, της αναγνώστριάς.

Ο Μανώλης Αναγνωστάκης, αξιόλογος συγγραφέας, ποιητής, έλεγε ότι η ποίηση είναι απόδειξη και όχι επίδειξη.

Επιχειρούμε να αποδείξουμε κι’ εμείς, το αίσθημα, το συναίσθημα, τον τόνο το ηυρικό, το κέντρισμα το μυθικό το πραγματικό, που μας προκαλεί το χωριό μας, Άγναντά μας.

Προεκτείνοντας τον ορισμό του ποιητή Αναγνωστάκη, θα διατυπώναμε σύσταixa, ότι η ποίηση είναι και πέταγμα του νου, όχι προπέτασμα καπνού, είναι έλικας και βιδώνεται στο κενό, το άπειρο. Όσο ψηλότερα κομματιάζεται, σε ευρύτερη περιοχή τα θραύσματα διασκορπίζονται και οι ευρούσες οι ευρόντες αμειψήσονται.

Οι «έξυπνες» βόμβες διασποράς εφεύρεση ατανικών εκγεφάρων, πετυχαίνουν μαζικούς φόνους ανθρώπων σε μεγάλη έκταση.

Η ποίηση, έμπνευση ευγενών πνευμάτων, πούτπουσα αστεροειδής βροχή, πετυχαίνει την προς στιγμήν αφωνία, τη ζάλη, την έκταση.

Παραθέτουμε το πρώτο (Α') μέρος από τα τρία του ένοχου - ποιντικού υλικού. Τα δέκα δύο πειστήρια κείμενα ενοχής ή αθωότητας, θα τα προσκομίσουμε ακολούθως.

Το δικαστικό ένορκο αναγνωστικό σώμα, θα διαμορφώσει ορθή, στέρεα δικανική πεποίθηση, δίκαιη κρίση και την απόφαση θα τη βαρύνουν οι ελαφρυντικά, πρώτα του κομπιότα, του ρέκτρη, του ερασιτέχνη, του ψώνιου και δεύτερον το ελαφρυντικό, του πρότερου Αγναντιώκου βίου, εκκοιπεντάχρονος (0-25) εκτός από την απουσία, λόγω στρατιωτικών και άλλων υπο-

χρεώσεων).

Α' ΜΕΡΟΣ

Χωριό μου, τα χιλιοβάδια
μονοπάτια σου πορευτικά κι' όπου φθάνανε,
αθαφροπατώντας.

Όπου με οδηγούσανε, με φέρνανε,
με πηγαινέσαν με βγάνανε.

Δρομάκια φθάνανε σε κρυφά
και μυστικά μου μέρη.

Σε αφύλακτες διαβάσεις παντέρμες.

Σε παγών ανύπνια περάσματα.

Σε αλεπουδών τρύπες αδιόβατες.

Σε ζωκλήσια, το σήμαντρό τους να κτυπώ

αγιονορεϊτικό, να οπάζω γυαλί τη σιωπή.

Σε ξερολιθιές με όκεντρες, σάϊτες,

σφαθαγγουδιές, γουστέρες.

Σε ξένες κληματαριές, μηλιές, αχλαδιές,

καρυδιές, σε ξένες αγγούρο - ντοματο - κοκοκυθιές.

Στο όργιο του πράσινου της χλόης

και της φτέρης.

Στο σπυκαστήριο της μπρέσκας,

την περπασιά στ' αγκάθια

του σκαντζόχοιρου.

Στα δυσανάβατα κι' ανεμοδαρμένα

ύψη του βουνού.

Στου ορίζοντα την άκρη

Αντικρύ από αετών και γερακιών

τ' απάτητα ήμερια.

Δρόμοι ανηφορικοί, μουλαρόδρομοι, ποταμίσι,

σπαρμένοι λιθάρια, μεταβλητοί, με οδηγούσανε

στη ζωδόχο πηγή.

Στη νερομάνη, τη ζωδότρα βρουσώμια

την κρύα πηγή, την «Κρύα Βρύση».

Το περιβόητον γύρω αβύσσο, παρθένο

Η φύση αμόλυπτη, αρχέγονη

Περιβόηη αειθαλής οι φυλλωσιές,

με τα φυλλοβόλα στις βοές του καιρού.

Κατέναντι το βουνό, περιβαλλόμενο «εν νεφέλαις».

Στεγνές συρμές, σβησμένα στενά σοκάκια

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

Σεργιάνι με τη τζουμερκιώτικη ντοπολαδιά

Γράφει η Σπυριδούλα Κοντογιάννη - φιλόλογος

- Καθ'μέρα Κουστάντω.
- Καθ'μέρα χ'στάκαινα. Κατ' μπουνώρα σι γθέ-
που, που παλίν' έτος' ζαλαβρουντ'σμέν' τρουμάρα
σ'.

- Πάου φαί στου ν'κοκύρ'μ' του Χ'στάκ' τι να
κάμου! Έφ'κι χαράη για τ'δ'θεία θιουνίστ'κους κι τ'
πάου τσότσουσι κουρ'κτόπα απόφκιακα να στου-
μώσ'ψίχα τ' μπεινάτ'. Ιχτές ικειός ου' αστραπου-
καμμένους ου φούρναρ'ς μας του σκρούμπιασι
του φαί κ' ίσια π' του μαλάξμαν, μας έρχονταν
κακιά αναγούλια. Φάμαν τσιότσουσι αδραχτ'κά κι αι
αυτό του ρίξαν στου μηλάτ'. Ντιπ βύσιαθου τ'
όκαμι ου λαχτρίτς, τουν άφ'νι του λακριντ'ι μι τ'
κώσινα; α π' να τουν βαρέσ' κακός νταμπλάς.
Μούρθι να τουν αδράξου απ' του γκαρτιλάγκου κι
να του πνίξου, έχ' χάρ' απούπαν ικει ου Νάσιους
κι τ' γλιτώσι.

- Αφού ίσι κ' ίσι στου δρόμου μωρ' Χ' στάκαινα
δε μ' παίρ'ς κι μένα δυο ρικέλις (κουβαρίστρες)
απ' του Γιώργου - Παπαϊάνν'· Να μ' παρ'ς μίνια
άσπρ' κι μίνια μαυρ' να μπαλώσου κανά σ'κτί τ'
αφέντ' κι τ' μπιδιών. Να, στάκα να σ' δώκου λια-
νώματα κι' παρ' κ' αυτή τ' μπέρτα (σάθι) κι ριζίτ'

Με λίγα εφόδια στο ντοπολά και στο μπαργάτσι
(κατοικία) και με πολλά όνειρα, στο δρόμο για την
Αγναντα, Στην όχθη του Ραφταντή, Οκτώβριος 1958.

πανωθιός' μη μηλευριτώεις; Τί βήκις έτος' ζάρκα
χ'τσιανή μη ώρου, παντ' χέν'ς ότ' ήρθι απού τόρου
του καλουκαίρ'; Τέτοιου γαζέπ' απ' έρ' ές ιψές κρύ-
ωσι πάθι ου κίρος. Μι σκουρνάς π'σι αγγαρεύου κι
τ' λόγουμ'.

- Σι θιαμένουμι απ' κάθισι κι κ' τάς τέτοια, μη μ'
σ' κών'ς αντράθι στου κιφάθι, δεν έχουν ανάγκ'
ιγώ απ' αυτά. Θα πάου του φαί, θα πιρ'σου κι απ'
τουαν κήπου στ' Γιάνναρ' να μάσου λίγα χουρτάρια
για κ'νέθια κι θα πάρου κι τ'ς ρικέλις. Κατόν'
θάρθου απ' ιδώ να πιούμι έναν έρμου καφουή' κι
να σ' που κι του φ'τζάν. Άει μη μι κασουμιάς
τάρα.

Γειάσ' κι θα τσ' πάρουμι ένα σκ'νάκ (σχοινάκι), με
τη σειρά' οηνούς, καρτέρα με.

ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦ/ΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΤΟΝ κ. Κ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Αγαπητοί Αναγνώστες,

Είναι απορίας άξιον πως ο κ. Κωστούλας
μετά από ένα χρόνο, αναγνώρισε τον εαυτόν
του θιγόμενο, από ένα σχόλιο δικό μου στην
εφημερίδα σας που αφορούσε την Λαϊκή βρα-
διά στα Αγναντα. Στο σχόλιο μου αυτό δεν α-
ναφερόμουν πουθενά ούτε στον κ. Κωστούλα
ούτε στο κατάστημα του. Το σχόλιο μου αυτό
ήταν αυτοκριτική και μάλιστα σκληρή στην
εκδήλωση μας και τίποτε περισσότερο, τίπο-
τε λιγότερο. Αλλά μια λαϊκή παροιμία στο χω-
ριό μας λέει «όποιος έχει τη μύγα μυγιάζε-
ται». Όσο για αυτά που μου προσάπτει ο κ.
Κωστούλας του απαντώ και εγώ με το τρα-
γουδάκι που απάντησε ο σύντροφος Αλέξης
Τσιμπρας στους επικριτές του. «Σιγά μην κλά-
ψω, σιγά μην φοβηθώ». Εδώ δίνω τέλος στο
θέμα αυτό και δεν πρόκειται να ανοίξω βεντέ-
τα με κανένα χωριανό μου όσο και αν προκλη-
θώ πολύ περισσότερο δε με τον κ. Κωστούλα
που τον θεωρώ φίλο μου.

Μετά τιμής
Βίκτωρας Γ. Μπαζούκας
Πρόεδρος Αδελ/τος Αγναντιτών Ιωαννίνων

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ ΑΓΝΑΝΤΩΝ Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος καλεί τα μέλη του
σε τακτική Γενική Συνέλευση στις 3 Αυγού-
στου ημέρα Κυριακή και ώρα 7η απογευματινή
στο Παλαιοχώρι με θέματα ημερήσιας διάτα-
ξης τα εξής:

1. Διοικητικός Απολογισμός
2. Οικονομικός Απολογισμός
3. Προτάσεις - τοποθετήσεις
4. Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου

Η συμμετοχή όλων μας θεωρείται αναγκαία
για την συνέχιση της λειτουργίας του Συλλό-
γου μήπως μπορούσαμε και κρατήσουμε ζω-
ντανή την περιοχή μας, στις παραδόσεις, τα
ήθη και έθιμα.

Επίσης μετά το τέλος των εργασιών της Γε-
νικής Συνέλευσης θα ακολουθήσει συνεστίαση
και τα έσοδα που θα προκύψουν θα διατε-
θούν για τις ανάγκες του Ιερού Ναού των Αγί-
ων Πάντων.

Για το Διοικ. Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος Δ. Ντούβαλης
Ο Γεν. Γραμματέας Ι. Κορδαλής

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ-ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ"

Έδρα: Αγναντα Άρτας, Τ.Κ. 470.43

e-mail: grapaki@hol.gr

Αγναντα Ιούνιος 2008

Αρ. πρωτ. 43

Μπράβο παιδιά Αγναντιτόπουλα

Φύγαμε, ή καλύτερα εσείς φύγετε, φύγετε μπροστά
και εμείς με όσες δυνάμεις έχουμε θα σας ακολου-
θούμε, θα σας καμαρώνουμε, θα είμαστε ευτυχισμέ-
νοι, χαρούμενοι. Χαρούμενοι που ανταποκριθήκατε
στο κάλεσμά μας για λειτουργία Τομέων δράσεων στο
Σύλλογο, χαρούμενοι για τη θέλησή σας να πλαισιώσε-
τε αυτές τις δράσεις και να πάρετε εσείς όλες τις
πρωτοβουλίες που έτσι κι αλλιώς από χέρι σας ανή-
κουν και σε σας επιστρέφουν.

Σε σας ανήκουν, για σας είναι όλες οι δραστηριότη-
τες οι Πολιτιστικές, οι Αθλητικές, οι δράσεις για το
Περιβάλλον και για τον Εξωραϊσμό του χωριού μας.

Εμείς ως Σύλλογος θα στηρίζουμε ό,τι μας προτεί-
νετε, θα ζητήσουμε τη βοήθειά σας σε εκείνους τους
τομείς που εμείς δεν τα πολυκαταφέρνουμε. Από μας
θα έχετε «λαμβάνειν» την εμπειρία και την καθοδήγη-
ση στην ομαδική-συλλογική δουλειά. Έτσι θα προετοι-
μαστείτε να πάρετε του χρόνου εξολοκλήρου στα χέ-
ρια σας τη λειτουργία του Συλλόγου και σιγά-σιγά όλες
τις τύχες του χωριού μας.

Και εμείς τότε, ακουμπισμένοι στις δικές σας πλά-
τες, ήρμεοι και παρασυρμένοι από τη δική σας νεανι-
κή όρμη, θα προσβλέπουμε σε καλύτερες μέρες για
το χωριό μας.

Ευχαριστούμε παιδιά, σε ευχαριστούμε

Ρούλα, Σπύρο και Χριστίνα Λαϊνά (παιδιά της Μαί-
ρης Ι. Καπέλη), Δημήτρα Γ. Καπέλη, Βασίλη Κ. Κω-
στούλα, Κώστα Δ. Παππά, Βασίλη Ι. Σιαπάτη, Θανάση
Καραβάτο, Κατερίνα Σιγάλου, Βασίλη Α. Τάση, Δη-
μήτρη Μ. Χασαλευή και η προσέλευση-ενοσωμάτωση
δεν πρέπει να μείνει εδώ. Συνεχίζουμε, θα μαζεψτού-
με όλοι.

Ευχαριστούμε επίσης και ιδιαίτερος την ενδιάρμεση
γενιά που με μεγάλη προθυμία δήλωσε και έδειξε ε-
μπράκτως τη βέλησή της για πλαισίωση των δραστη-
ριοτήτων του Συλλόγου, σε ένα ρόλο συντονιστικό:
Κώστα Μαυροπάνο, Τάκη Αρδόνη, Γιάννη Θεοχαρό-
πουλο και τη σύζυγό του Μαρίνα Αναστασίου.

Αγαπητοί χωριανοί

Σας γνωρίζουμε τη νέα σύνθεση του Δ.Σ. του Συλ-
λόγου μας η οποία αποφασιστηκε ομόφωνα:

Πρόεδρος: Κώστας Παπακίτσος

Αντ'δρος: Αλέκος Γκουβάς

Γεν. Γραμ.

Ταμίας: Νίκος Κράββαρης

Μέλη:

Γιώργος Κωστούλας, Λάμπρος Τά-
σης και Τάκης Τσιμπέρης.

Η Γεν. Συνέλευση του Συλλόγου θα γίνει το δεύτε-
ρο 10ήμερο Ιουλίου. Με Ανακοίνωσή μας θα σας ενη-
μερώσουμε για την ημέρα, την ώρα και το χώρο. Κά-
νουμε τις απαραίτητες ενέργειες προς το Κέντρο Πε-
ριβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Δήμου Αράχθου για
μία παρουσίαση-ομιλία, με θέμα σχετικό με το Περι-
βάλλον, αμέσως μετά τη Γεν. Συνέλευση.

Το Δ.Σ.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

του Εκπολιτιστικού-Εξωραϊστι- κού Συλλόγου "ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ"

Στα Αγναντα σήμερα 27/3/2008, ημέρα Πέ-
μπτη και ώρα 09.00 στην αίθουσα συνεδριάσε-
ων του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αγνά-
ντων συνήλθε εκτάκτως το Δ.Σ. του Εκπολιτι-
στικού-Εξωραϊστικού Συλλόγου "ΤΑ ΑΓΝΑ-
ΝΤΑ" μετά την αναγγελία του θανάτου του
Προέδρου αείμνηστου Δημητρίου Κων/νου Κα-
πέλη.

Στη συνεδρίαση ήταν παρόντα όλα τα μέλη
του Δ.Σ.

Τα μέλη του Δ.Σ. εξέφρασαν τη βαθύτατη
θλίψη τους, εξήραν την προσωπικότητα του ε-
κλιπόντος, την προσφορά του στην επαναλει-
τουργία του Συλλόγου, την κοινωνική του δρά-
ση, την περισσή αγάπη του για το χωριό μας
και ψήφισαν ομόφωνα τα παρακάτω:

1. Σύσσωμο το Δ.Σ. να παραστεί στην εξόδιο
ακολουθία.

2. Ο Γενικός Γραμματέας να αποχαιρετήσει με
επικήδειο το νεκρό.

3. Ο Σύλλογος αντί στεφάνου να προσφέρει
το ποσό των 50 ευρώ για τη συνέχιση των εργα-
σιών επέκτασης του Νεκροταφείου Αγίου Δη-
μητρίου, όπως είναι η επιθυμία της οικογέ-
νειας.

4. Το ψήφισμα να δοθεί στην οικογένειά του
και να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Αδε-
λφότητας Αγναντιτών Αθηνών "ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡ-
ΤΑΣ".

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Αντ'δρος: Αλ. Γκουβάς

Ο Γραμματέας: Κώστας Παπακίτσος

Ο Ταμίας: Νίκος Κράββαρης

Τα μέλη: Βασιλική Αναστασίου

Γεώργιος Κωστούλας

Λάμπρος Τάσης

Στη Μνήμη του Δημητρίου Κ. Καπέλη

Κατόπιν παράκλησης της οικογένειας του ε-
κλιπόντος Δημ. Καπέλη, αντί στεφάνων συγκε-
ντρώθηκε ποσό το οποίο δόθηκε στο Σύλλογο
του "Αγίου Γεωργίου" για να διατεθεί αποκλει-
στικά στη συνέχιση των εργασιών επέκτασης
του Νεκροταφείου του Αγίου Δημητρίου.

Οικογένεια Δημ. Κ. Καπέλη	300
Βασίλειος Κ. Καπέλης	50
Γεώργιος Κ. Καπέλης	200
Στέλιος Καπέλης	50
Γεώργιος Καραβάτσος	20
Αχιλλέας Μαραγκός	50
Ευστ. Ανδρουτσόπουλος	50
Ιερέας Ιωάννης Λευκαδίτης	20
Χρήστος Αρ. Παπακίτσος	30
Αρετή Κοπελιά	20
Κώστας Αρ. Παπακίτσος	50
Εκπολιτιστικός Σύλλογος "ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ"	50
Αδελφότητα Αγναντιτών Αθηνών	100
Αδελφότητα Αγναντιτών Ιωαννίνων	50
Σύνολο	1040

Επίσης από το Γραφείο του Γενικού Γραμμα-
τέα Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουρ-
γείου Απασχόλησης (Γ.Γ. κ.Τσουτσουλίδη)
διατέθηκε το ποσό των 170 ευρώ για εργασίες
συντήρησης του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου
Στρατών.

Η οικογένεια ευχαριστεί όλους που συμμετεί-
χαν στο βαρύτατο πένθος της και εύχεται υγεία
στους ίδιους και στις οικογένειές τους.

ΚΑΦΕ ΨΗΣΤΑΡΙΑ

«ΤΟ ΣΤΕΚΙ»

ΑΝΘΟΥΛΑ Ρ. ΚΩΣΤΑ

Άγναντα - Τηλ. 26850-31.327

Κέντρο

«ΠΑΝΟΡΑΜΑ»

Κων/νου Κωστούλα

Άγναντα - Τηλ.: 26850 - 31000

Εφελλίζοντας ένα άλμπουμ με παλιές ασπρόμαυρες φωτογραφίες, έπεσε το μάτι μου στη συγκεκριμένη φωτογραφία. Δεν μπορώ να προσδιορίσω ακριβώς τη χρονολογία. Ήταν πάντως τότε που σπούδαζαν στα Γιάννενα ο αδελφός μου ο Βαγγέλης Σκουληκαρίτης, ο ξάδερφός μου ο Δημήτρης Μπαζούκας, η Κλεονίκη και η Βασίλική Μπαζούκα, ο Θόδωρος Ζολώτας.

Τότε το δρομολογημένο λεωφορείο του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων προς τα ορεινά χωριά των Τζουμέρκων έφθανε μόνο μέχρι τη γέφυρα της Πλάκας. Από εκεί και πάνω δεν επιτρεπόταν η κίνησή του. Ο δρόμος ήταν πολύ επικίνδυνος για λεωφορείο (χωματόδρομος, στενός, επικίνδυνος, πολλές στροφές κ.τ.λ.). Άλλωστε δεν είχαν περάσει πολλά χρόνια από τότε που έγινε το φοβερό δυστύχημα στο δούβατο και κακοτράχαλο δρόμο προς Πετροβούνι-Χουλιαράδες στη θέση Τσίμποβο με πενήντα νεκρούς.

Δρομολογήθηκε λοιπόν το συγκεκριμένο όχημα για τη μεταφορά των επιβατών με τις αποσκευές τους από τη γέφυρα Πλάκας ως την Πράμαντα. Ήταν ένα αυτοκίνητο, που έμοιαζε με στρατιωτικό όχημα μεταφοράς προσωπικού (Τζέμς) με ψηλές ρόδες, καρότσα με δυο πάγκους, έναν δεξιά και έναν αριστερά και σκετασμένο με μουσαμά. Το ύψος του μουσαμά από την καρότσα δεν ήταν αρκετό, γι' αυτό και όλοι όσοι επιβιβάζονταν στην καρότσα, εκτός από τα μικρά παιδιά, έπρεπε να κινούνται σκυφτοί.

Αυτό με λίγα λόγια ήταν το μεταφορικό μέσον από τη γέφυρα Πλάκας προς τα ορεινά χωριά, αποκαλούμενο, άγνωστο γιατί και FERRY BOAT. Οδηγός ο συμπαθής και καλοκάγαθος μπάρμπα-Νάσιος ο οποίος πάντοτε με φιλότιμες προσπάθειες και ειδικότερα μέρες γιορτών που είχε πολύ κόσμο από τα Γιάννενα προς τα χωριά προσπαθούσε να μην δυσχεραίνει κανέ-

να, να μην αφήσει κανέναν στο δρόμο. Υπομονετικά όλοι θα επιβιβάζονταν ακολουθώντας προσεκτικά, χωρίς διαμαρτυρίες, τις οδηγίες του: πρώτα οι ηλικιωμένοι, τα μικρά παιδιά και οι γυναίκες, που έστω και στριμωγμένοι θα κάθονταν στα καθίσματα-πάγκους. Οι άνδρες και οι έφηβοι, εφόσον δεν χώραγε άλλους ή καρότσα και κυρίως οι ψηλοί απέξω, κρεμασμένοι σχηματίζοντας την εικόνα αυτή της φωτογραφίας.

Αφού βεβαιωνόταν ότι όλοι επιβιβάστηκαν, άλλοι καθιστοί και άλλοι κρεμασμένοι και αφού έδινε και τις τελευταίες οδηγίες σ' αυτούς που κρέμονταν απέξω κυρίως να κρατιούνται καλά, έκανε το σταυρό του, έβαζε εμπρός τη μηχανή και με μικρή ταχύτητα και μεγάλη προσοχή διένε την απόσταση γέφυρα Πλάκας-Πράμαντα σε δυο ώρες, ίσως και περισσότερες. Καθορισμένες στάσεις δεν υπήρχαν και όπου ήθελε ο καθένας να κατέβει, αγόγγυστα οι μπάρμπα Νάσιος έκανε στάση.

Φυσικό ήταν το FERRY BOAT να περνάει και από το Παλαιοχώρι. Τυχρόι εμείς! Ο συνοικισμός μας βρίσκεται πάνω στο δημόσιο δρόμο, που τα οδηγεί προς τα άλλα χωριά Κτιστάδες, Ραφτανάιοι, Πράμαντα, Μελισουργοί κ.τ.λ. Από μακριά μόλις ακουγόταν ο θόρυβος της μηχανής του αυτοκινήτου, μικρά παιδιά εμείς τότε στο Δημοτικό σχολείο, όλα στη μικρή πλατεία του συνοικισμού μας, μπροστά στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, να το δούμε να περνάει, καλτογχίζοντας αυτούς που επέβαιναν σ' αυτό και, κυρίως, θαυμάζοντας αυτούς που ήταν πασμένοι απέξω! Να ήμασταν κι εμείς εκεί, τι ωραία που θα ήταν! Αν υπήρχε κάποιος να κατέβει στο Παλαιοχώρι το FERRY BOAT, έκανε στάση, δίνοντας σ' εμάς την ευκαιρία να το περιεργα-

στούμε από κοντά, να το θαυμάσουμε. Αν δεν υπήρχε επιβίτη για το Παλαιοχώρι περνούσε κορνάροντας πά-

ντα ο μπάρμπα Νάσιος και χαιρετώντας εμάς και τον παππούλη μας που έβγαζε κι

αυτός στο πουνάρι στην πλατεία να χαιρετήσει. Ήταν λοιπόν το μόνο μεταφορικό μέσον προς τον ορεινό όγκο των Τζουμέρκων γι' αυτούς που ερχόταν από τα Γιάννενα, από τη γέφυρα Πλάκας και πάνω.

Από την Άρτα όμως και μόνο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες υπήρχαν δυο με τρία αυτοκίνητα μικρά κλειστά δεκατεσσάρων (14) περίπου θέσεων, τα οποία άγνωστο κι αυτό γιατί ονομάζονταν καρναβάλια. Ήταν του Λεμονιά από την Άγναντα, του Καρακώστα και του Σταύρου Χίρα από την Πράμαντα. Κατά τη χειμερινή περίοδο, από τότε που άρχιζαν τα πρωτοβόρδια μέχρι την Άνοιξη σταματούσαν στη γέφυρα στη Σγάρα. Από εκεί και πάνω ποδαράτοι και οι αποσκευές ή τα εμπορεύματα με τα μουλάρια. Μόλις καλύτερε ο καιρός εκεί, πριν ή μετά το Πάσχα περίπου, εμφανιζόταν το πρώτο αυτοκίνητο από την Άρτα. Τι χαρά εμείς! Σε μηδέν χρόνο όλοι στην πλατεία.

Στο μυαλό μας είχε καρφωθεί η ιδέα στο πώς θα καταφέρουμε να μπούμε κι εμείς στο αυτοκίνητο, να δούμε πώς είναι. Όμως κάτι τέτοιο ήταν αδύνατο, δεν υπήρχε περίπτωση, γιατί ήταν περιορισμένος ο αριθμός των θέσεων, οι οποίες πάντοτε ήταν κατειλημμένες από ένα αφιέρτο που ήταν η Πράμαντα. Ήταν πάντοτε «φίτσκα» και όποιος έμπαινε καθ' οδόν στην καλύτερη περίπτωση θα καθόταν σε καρεκλάκι στο διάδρομο. Οι υπόλοιποι όρθιοι. Ούτε συζήτηση, λοιπόν, για εμάς. Και να ήθελε ο οδηγός να μας πάει έστω και μέχρι την Άγναντα, δεν χωράγαμε.

Η ΚΡΕΜΑΝΤΖΟΥΛΑ

Γράφει ο
Αχιλλέας Σκουληκαρίτης

Αφού δεν μπορούσαμε να μπούμε μέσα να πάμε κι εμείς μια βόλτα, να δούμε πώς είναι, θα πιαστούμε απέναντί, εκεί πίσω στη σχάρα κρυφά από τον οδηγό, να πάμε κάποια απόσταση και μετά γυρίζουμε με τα πόδια είπα κάποιος από την παρέα. "ραία! Ευχάριστα ακούστηκε απ' όλους. Όμως όσο διαρκούσε η σχολική χρονιά δεν ήταν δυνατόν να αποτολμηθεί κάτι τέτοιο, γιατί αν έφταναν στα αφτιά του αιμνήστου δασκάλου μας Νίκου Κρεμαντζούλη ούτε ψύλλος στον κόρφο μας. Ανυπομονούσαμε τότε θα έρθει η 21η Ιουνίου να κάνουμε με εξετάσεις και μετά όλο το καλοκαίρι θα χορταίναμε κρεμαντζούλα.

Μόλις τελείωσε η σχολική χρονιά καταστρώθηκε το σχέδιο. Θα κρεμαντζαλιόμασταν δυο-τρεις κάθε φορά, όχι όλοι μαζί και γίνουμε αντιληπτοί από τον οδηγό. Άλλωστε δεν μας χωράγε όλους μαζί εκεί πίσω στη σχάρα, γιατί εκεί στοιβάζονταν και οι λιγοστές αποσκευές των επιβατών. Στα δυο από τα τρία καρναβάλια τα καταφέρναμε και αρκετές φορές φθάναμε μέχρι το λαγκάδι του Λαγκάδουλου στα Θεοδούλια και άλλες μέχρι το Σαλτοσποτάμο. Εκεί κατεβαίναμε, γιατί ελάττωσε ταχύτητα με τα πόδια κάτω από τη σκηνή σαν μυλωνάδες γυρίζαμε ευχαριστήμενοι στον συνοικισμό μας.

Φροντίζαμε, όμως, πριν μας δουν οι δικοί μας να βγάλουμε τα ρούχα μας, να τα καθαρίσουμε από τη σκόνη και ξεμπλέσωτο όπως ήμασταν, ρίχναμε και κάνα δυο βουτιές στο βροχίο στη λογκούλα να ξεπλυθούμε. Στον Καρακώστα όμως δεν μπορούσαμε να κρεμαντζουλήσουμε. Είχε ψελαστεί ότι κάτι συμβαίνει μ' εμάς και φοβούμενος μην συμβεί κανένα ατύχημα ήταν πολύ προσεκτικός στο πέρασμά του από το Παλαιοχώρι.

Κάποιο μεσημέρι πραγματοποιείται συγκέντρωση-σούπερ κάτω από την καμπίνα που κρέμονταν τότε από το πουνάρι στη μικρή πλατεία του συνοικισμού μας με αποκλειστικό θέμα: πώς θα τιμωρηθεί ο Καρακώστας, που δεν μας επιτρέπει να κάνουμε κρεμαντζούλα. Πέσανε κάποιες ιδέες, όμως γρήγορα αποφασίστηκε ομόφωνα: θα βάλουμε πρόγκες στα λάστιχα του αυτοκινήτου. Και ο τρόπος; Θα καρφώσουμε μεγάλες πρόγκες (γαζέτες) σε κλάπες, θα τις βάλουμε ανάποδα μέσα στο λαγκάδι του Πλούμη, που είχε νερό και λάσπες και μέσα στις ροδιές που υποχρεωτικά θα πέρανε το αυτοκίνητο, γιατί ήταν στενός ο δρόμος, κι έτσι θα κλάτάρουν τα λάστιχα.

Για να μάθει, είπε ο εμπνευστής του σχεδίου ο οποίος δεν δεχόταν και αντιρρήσεις. Έτσι γρήγορα φροντίσαμε να βρούμε γαζέτες, κλάπες, σκεπάρι, πριόνι και αφού τις ετοιμάσαμε τις κρύψαμε στα καλαμίσκια, για να μην μας αντιληφθεί κάποιος από τους μεγάλους.

Πρώι πρωί την επόμενη μέρα τοποθετήθηκαν οι πρόγκες στο λαγκάδι. Την ημέρα εκείνη προθυμοποιήθηκαν όλοι να πάμε να φυλάξουμε τα γίδια.

Μπράβο καλά μου παιδιά, μας είπε ο παππούλης. Έτσι, να ξεκουράζεστε και τις μανάδες σας.

Βγάλαμε τα γίδια και τα πήγαμε για βοσκή απέναντι στον Νούτση, για να έχουμε οπτική επαφή με το δρόμο. Δεν πέρασε πολύ ώρα και είδαμε το αυτοκίνητο να περνάει μέσα από το λαγκάδι. Δεν προφταίνα να διανύσει 30-40 μέτρα και κάθεται στις τέσσερις ζάντες. Ξεφοδύκωσαν όλα τα λάστιχα. Το σχέδιο πέτυχε. Βλέπουμε τον οδηγό να βγαίνει από το αυτοκίνητο τραβώντας τα μαλλιά του. Δεν μπορεί να πιστέψει αυτά που έβλεπε. Κατεβαίνουν όλοι οι επιβάτες κι ακούγονται ζωηρές συζητήσεις.

Ποιοι το έκαναν; Γιατί; Πώς θα φουσκωθούν όλα αυτά τα λάστιχα; Για βουλκανιζατέρ ούτε συζήτηση. Ο οδηγός

(Συνέχεια στη σελίδα 8)

Η αγάπη της μάνας

Γράφει ο
Dr. Αναστάσιος Μπαλίας
Μαιευτήρ - χειρουργός
Γυναικολόγος

Το μωρό μόλις γεννιέται θα ένιωθε το φόβο, του θανάτου, αν μια περιέργη ευλογημένη μοίρα δε θα το έφερνε, μακριά από την επίγνωση της αγωνίας που προκύπτει με το χροσμό από τη μητέρα του και την ενδομήτριο ζωή.

Η μητέρα συνυπάρχει, με το νεογνένιο της και μετά την αποχώρησή του από το σώμα της, ενώ εκείνο με τη σειρά του συνεχίζει να δέχεται ευχάριστα τη ζεστασιά της.

Μεγαλώνοντας το μωρό αποκτά την ικανότητα να αντιλαμβάνεται τα πράγματα γύρω του στο φυσικό τους μέγεθος.

Πολλοί προσπάθησαν κατά καιρούς να ερμηνεύσουν με το δικό τους τρόπο την αγάπη της μάνας προς το νεογνένιο.

Όταν το μωρό φτάσει στο σπίτι μετά το Μαιευτήριο οι γονείς του που κατά μεγάλο ποσοστό δεν είναι πλούσιοι σε βαθμό τέτοιο που να του διαθέτουν ξεχωριστό δωμάτιο, το παίρνουν μαζί τους στο δικό τους.

Θα ήθελα να σας κάνω γνωστό ότι το μωρό στους δύο πρώτους μήνες δε βλέπει, εκτός από κάποιες θαμπές σκίες. Είναι όμως σε θέση ν' ακούει περίφημα και ν' απορροφά σαν σφουγγάρι στιγνότες συμβαίνει γύρω του και ιδιαίτερα κάθε ψύθιο ή κίνηση του ζεύγους στο κρεβάτι.

Ύστερα αποφασίζει ποιός από τους δύο γονείς του είναι ο περισσότερο αδύναμος, ευάλωτος ή χαζός. Τελικά θεωρεί πως η μητέρα του συγκεντρώνει αυτά τα στοιχεία κι έτσι αρχίζει πλέον φανερά να το εκμεταλλεύεται.

Τώρα γεννάται το ερώτημα γιατί η μητέρα, μα φυσικά για το αυτονόητο, εκείνη το ταΐζει, το νηύνει, το ντύνει, το καθαρίζει, το πηγαίνει βόλτα, ξυπνά τη νύκτα. Έτσι σιγά, σιγά προσπαθεί με τη σειρά του να αποκτήσει πέρα για πέρα τη συμπάθεια και την εμπιστοσύνη της μητέρας του για να εξημερωθεί εκείνο.

Εκείνη επηρεάζεται θετικά από τη συμπεριφορά του κι έτσι γίνεται υπηρεσία του. Αισθάνεται όμως ότι αυτό το κάνει με ιδιότητα, προσπαθώντας να το κρατήσει κοντά της, για να μαθαίνει τα μυστικά του. Δεν είναι όμως αληθεία, συνήθως τα παιδιά δε λένε τα μυστικά

τους στη μάνα τους.

Έτσι περιμένει να γίνουν δεκαοκτώ χρονών

προκειμένου ν' αποκτήσει την ελευθερία του τυπικά ή με τον τρόπο που ξέρει εκείνο, για να πάρει σε λίγο τη μεγάλη απόφαση που σήμερα έγινε συνήθεια να εγκαταλείψει την μητέρα του και το σπίτι για να μείνει μόνο του ή να σπιτωθεί με κάποιον ή κάποια αντίστοιχα.

Κι αυτό γίνεται γιατί πιστεύει πως κάπου εδώ τελειώνει ο χρόνος πίστωσης υπηρεσίας από πνευράς της μητέρας του.

Η αγάπη της μάνας παρουσιάζει δύο σκέλη. Στο πρώτο αναφέρεται η φροντίδα, η ευθύνη δύο έννοιες απαραίτητες, για τη συντήρηση και διαφύλαξη στη ζωή του μωρού όπως

επίσης και της ανάπτυξής του.

Το δεύτερο μιλάμε για γεγονότα που μας οδηγούν πιο εκεί από τη συντήρηση, εκεί που ενσταλάζεται στο παιδί η αγάπη για τη ζωή και το ρόλο του στην ενότητα.

Η αγάπη της μάνας προς το παιδί εν αντιθέσει με εκείνη προς τον αδελαφό ή σύζυγο η οποία υπάρχει μεταξύ ίσων, από την ίδια της τη φύση είναι μια σχέση ανισότητας.

Το μωρό έχει ανάγκη από αγάπη κι η μητέρα του την προσφέρει ευχαρίστως κι ολόκληρη δικώς ίχνος ιδιότητάς της.

Γι' αυτό τον αθηροειδισμό ανιδιοτελή χαρακτήρα η μητρική αγάπη παραμένει το υψηλότερο είδος αγάπης και ο πιο ιερός συναισθηματικός δεσμός. Εδώ φαίνεται οι ρόλοι αγάπης εκείνης της μητέρας κι εκείνος του παιδιού. Δύο υπάρξεις που ή σαν μία αποχωρίζονται.

Η μητέρα όχι μόνο πρέπει να υποστεί τη φοβερή επώδυνη και συνάμα συναισθηματική φόρτιση του αποχωρισμού του παιδιού της, αλλά συγχρόνως προσπαθεί με όση δύναμη της απόμεινε κοντά στο τέλειος του τοκετού να βοηθήσει σ' αυτόν τον αποχωρισμό.

Αυτή η αγάπη της μάνας προς το παιδί της είναι η πιο σπουδαία, ο πιο δύσκολος ορισμός αγάπης σ' ένα ρυθμό τόσο γρήγορο και τόσο σίγουρο.

To Δ.Σ.

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΠΛΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΓΝΑΝΤΩΝ 1821 ΚΑΙ 1822

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

φερθεί πιο κάτω. Η ιστορία πάντως δεν κατέγραψε ονόματα Αγγαντιτών οπλαρχηγών ή καπετάνιων, ίσως δε και σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα, ώστε ο χρόνος να τα θυβίσει στη λησμοσύνη. Αναφέρεται ένας χωριανός μας με το όνομα Γιώργος Αγγαντινός έμπορος και τίμιο παλληκάρι του καπετάνιου Μήτρου Κουτελίδη από τη Χόρση (Κυβέλη). Η έλλειψη ιστορικής καταγραφής της περιοχής μας έκανε τον λόγιο και ιστορικό, μελετητή Γιάννη Βλαχογιάννη να επανέσει τον Γιάννη Μακρυγιάννη, στην έκδοση των «ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ» του, για την αναφορά του στα γεγονότα Πλάκας και Αγγαντιών χαρακτηριστών την «λίαν ενδιαφέρονσαν, ως μη επαρκώς γνωστής ούσης της εν Ηπειρώ αρχής της επανάστασεως».

Στις αρχές του 1820 ο Σουλτάνος κήρυξε τον Αλή πασά των Ιωαννίνων «ένοχον καθόσωσης» δηλ. αντίπαλο και έστειλε ισχυρές τουρκικές δυνάμεις εναντίον του με τον Ισμαήλ Πασά στην πρώτη και αργότερα με περισσότερες τον πανούργο και ικανότατο Χουρούφι, πασά της Τρίπολης. Οι δυνάμεις αυτές συνολικά ξεπεράσαν τις ογδόντα χιλιάδες και ο ηπειρωτικός χώρος βρέθηκε «πνιγμένος όλος από Γιάννα, Άρτα, Πρέβεζα, Σούλι, όλο αυτό το πλήθος τουρκικά και πασάδες κι όλο νέοι κουβαλούσαν απ' όλα τα μέρη της Τουρκίας και Αρβανιάς...» (Μακρυγιάννης). Για να εξασφαλίσει ο Χουρούφι τις μετακινήσεις του στρατού και του εφοδιασμού του, έστειλε στα περάσματα - διαβάσεις επικοινωνίας της Ηπείρου με την υψομένη Ελλάδα ισχυρές φρουρές. Σημαντικότερη η διάβαση της Πλάκας Αράχθου, όπου έστειλε Αλθανούς με τον Βεκούτ Γαρδίκη και τέσσερις χιλιάδες Τούρκους με τον Τονιά Αλή πασά. Ήθελε με τη δύναμη αυτή να εκφοβίσει τους Τζουμερκιώτες και να αποθαρρύνει επαναστατικές κινήσεις τους. Ο Μάρκος Μπότσαρης είχε περάσει στα Τζουμερκοχώρια να ενθαρρύνει τους κατοίκους και να συγκεντρωθεί με τον καπετάνιο των Τζουμερκωτών Κουτελίδη και τον Ραδοβυζίου Γώγο Μπακόλα, για τον έλεγχο των ηπειρωτικών διαβάσεων και αποκλεισμό κινήσεων και εφοδιασμού του Χουρούφι. Κατά την επιστροφή του στο Σούλι, τον ακολουθούσαν οι Τζουμερκιώτικο σώμα με τους αδελφούς Μήτρο και Γιάννη Κουτελίδη, ο πιστός φίλος και συνεργάτης των Κουτελιδάων, οπλαρχηγός Ράμης Γιώργης Μπίσιος, οι Ακαρνάνες με τον Γιάννη Ράγκο, Ανδρέα Ίσκο κ.ά. Στην Πλάκα επιτίθενται αιφνιδιαστικά στους Αλθανούς του Γαρδίκη και στους Τούρκους του Τονιά Αλή, τους πανικοβάλλουν και τους τρέπουν σε φυγή, σκοτώνοντας 200 Τούρκους. Έλληνες σκοτώθηκαν τέσσερις. Η μάχη αυτή στην Πλάκα έγινε 30 Ιουνίου 1821.

Η συντριβή και διάλυση της τουρκικής δύναμης στην Πλάκα έκανε τον Χουρούφι θηρίο και να κινηθεί κεραυνόβολο. Στέλνει πάλι στην Πλάκα τον Βεκούτ Γαρδίκη με τέσσερις χιλιάδες τώρα Αλθανούς και τον Τονιά Αλή με ενισχυμένο το ορδόν του. Στέλνει από την Άρτα, μέσω Καλέντζης - Ανεμορράχης - Ράμης του

Αμπεκίρη Τζογαδόρο και Τσαρκακί Μεχμέτ με ισχυρές δυνάμεις να κυπρίσουν από τα νότια του Έλλινες στην Πλάκα, όταν επιτεθούν Γαρδίκης και Τονιά. Από την Άρτα στέλνει επίσης άλλο τμήμα με τον Ισμαήλ πασά, μέσω Ξηροβουνίου και Δρίσκου στο Συρράκο - Καλαρρύτες, να καταπνίξει την επανάσταση εκεί και από Χριστούς - Κισιάδες - Ραφτανάιους να κλείσει του Έλλινες στην Πλάκα. Η εκεί ελληνική δύναμη έφτανε τους 500 πολεμιστές, Τζουμερκιώτες με τον Γιαννούλη Κουτελίδη και Σουλιώτες με τον Μάρκο. Στις 26 Ιουλίου 1821, φτάνουν στην Πλάκα και κυπρίνουν τους Έλληνες με σφοδρότητα Γαρδίκης και Τονιά. Οι Έλληνες αμύνονται με πείσμα και κρατάνε γερά τις θέσεις τους όλη την ημέρα. Η μάχη ήταν σκληρή, στήθος με στήθος, αιματηρή και φονική και για τις δύο πλευρές. Την επομένη 27 Ιουλίου 1821 κατέφτασε το τμήμα από Συρράκο - Καλαρρύτες στην Πλάκα. Οι Έλληνες, σχεδόν κυκλωμένοι και ανύμμεσα σε δύο δυνατές φωτιές, τραβιούνται στις ράχες πάνω από Τρεποκόζι - Παπούλια - Φράστα για ν' αμυνθούν. Το άλλο τμήμα της Άρτας με Τζογαδόρο και Τσαρκακί Αχμέτ αναγκάστηκε στη Ράμια να στραφεί εναντίον των ελληνικών φρουρών Αγγαντιών και Καταρράκτη, οι οποίες του επιτέθηκαν και συντονισμένα και με ορμητικότητα, το έτρεψαν σε φυγή και το διέλυσαν. Οι Έλληνες της Πλάκας στο μεταξύ δεν μπόρεσαν να κρατήσουν τις θέσεις τους και υποχωρών άτακτα προς Άγγαντα και τ' άλλα Τζουμερκοχώρια. Οι Τούρκοι μπαίνουν στην Άγγαντα και εκλείσαν τους Αγγαντινούς, περισσότερους από 800 στα ριζά του βουνού. Το χωριό μας λεηλατήθηκε, αρπάχτηκε «το βιό του κόσμου όλο» και πυρπολήθηκε. Έφτασε οσώτος από το Πέτα ο Γώγος Μπακόλας με το σώμα του και μαζί με τις φρουρές Αγγαντιών και Καταρράκτης τρέπουν σε φυγή τους Τούρκους και ο μεν Βεκούτ Γαρδίκης από Σγάρια και Φράστα, καταστρέφοντας τα, επέστρεψε στην Πλάκα, ο δε Ισμαήλ πασάς τράπηκε προς Κισιάδες και Μελίσσοι, που λεηλάτησε και πυρπολήθηκε.

Οι Αγγαντινές στα ριζά του βουνού πολέμησαν, φαίνεται, πέντε μέρες, σύμφωνα με τη θύμηση που έγραψε τότε στο Πεντηκοστήριο ο καλόγηρος της Μονής Χρυσοσπηλιώτισσας Γουριανών (την αντίγραφο το 1959) και αναφέρει: «Έτος 1821 κάνω θύμηση τον καιρό του χαλασμού που το επάπαν οι Τούρκοι το Τζουμέρκο και πήραν το βιό του κόσμου όλο και κλείστηκαν οι Αγγαντινές στο Βουνί εκεί πολέμησαν μέρες πέντε και τους εθγαλαν οι Σουλιώτες...». Από τη θύμηση αυτή και τις γνώμες του Περραιβού και Ψαλίδη, που αναφέρθηκαν, προκύπτει ότι το σώμα των Αγγαντινών ήταν δυναμικό, εμπεριπολημένο και ψυχρό, από δε τη φράση «το πάπαν τουρκό το Τζουμέρκο» φαίνεται ότι οι Τζουμερκιώτες ήταν καλοί και τολημιοί πολεμιστές και ότι οι Τούρκοι δεν ήταν εύκολο να πατήσουν τον τόπο τους. Επαληθεύθηκε και η προφητεία του Πατροκοσμά, που είχε πει κοπάζοντας και ευλογώντας τα Τζου-

μέρκα: «Ευλογημένα τα βουνά αυτά, θα γλυτώσουν πολύ κόσμο».

Τον δεύτερο χρόνο της επανάστασης (1822) ο Χουρούφι, με ελεύθερο τον όγκο του στρατού του, μετά την εξόντωση του Αλή, στράφηκε εναντίον των επαναστατικών κέντρων και πρώτα των Σουλιωτών. Το πολεμικό συμβούλιο των Ελλήνων στο Πέτα στα τέλη Ιουνίου αποφάσισε να ενισχύσει την οφική πολιορκημένη φρουρά στο Σούλι με 1000 πολεμιστές και μέσω Πλάκας έφυγε μπροστά το τμήμα των Σουλιωτών με τον Μάρκο και ακολουθήσαν των Τζουμερκωτών με το Μήτρο Κουτελίδη, Ραδοβυζιανών με Μήτρο Μπακόλα (αδερφό του Γώγου), Ακαρνάνων κ.ά. Ο Μάρκος στην Πλάκα αιφνιάζει και εξοντώνει την τουρκική φρουρά και στέλνει στα Κατανοχώρια τον Κουτελίδη, τους Ακαρνάνες προς Βαρνάδες και ο ίδιος σπεύδει προ Καλέντζι, όπου αιφνιάζει και διαλύει 3.000 Τούρκους ιππείς. Ο Κουτελίδης και οι Ακαρνάνες βρέθηκαν αντιμέτωποι με ισχυρές τουρκικές δυνάμεις, κυπρίνουν και αναγκάζονται να υποχωρήσουν με σοβαρές απώλειες. Επέστρεψαν όλοι στην Πλάκα. Στις 30 Ιουνίου 1822 πρωί όλες οι τουρκικές δυνάμεις, ενισχυμένες και με 800 Αλθανούς από την Άρτα, συνολικά εννιά χιλιάδες κυπρίσαν τους Έλληνες στην Πλάκα. Αντιστέκονται με γενναίότητα και σθένος και κρατάνε τις θέσεις τους. Η μάχη άρχισε να γέρνει υπέρ των Ελλήνων, όταν ξαφνικά νέα τουρκική δύναμη με τον Αχμέτ Βρυώνη ρίχνεται ανάμεσα στα ελληνικά τμήματα και οι Έλληνες βρέθηκαν ανάμεσα σε δύο πυρά. Η μάχη κράτησε ως το απόγευμα πεισματώδης, αιματηρή και φονική, με μεγάλες απώλειες και στις δύο πλευρές. Οι Έλληνες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν προς τα Τζουμερκοχώρια, για να επιστρέψουν στο Πέτα, όπου την επομένη (1 Ιουλίου) έφτασε και ο Μάρκος με τριανταδύο Σουλιώτες.

Η καταστροφή στην Πλάκα βύθισε στο πένθος τους Έλληνες, τα δε Τζουμερκοχώρια παραδόθηκαν ξανά στην τουρκική βουλή. Και ο καλόγηρος στο Μοναστήρι της Χρυσοσπηλιώτισσας ξανάγραψε στο Πεντηκοστήριο: «Έτος 1822 κάνω θύμηση τον καιρόν οπου εθγήκε ο Μάρκος στην Πλάκα κι ανικίθηκε και γράφεται δια τους μεταγενεότερους... τον ίδιον τον καιρόν τότες αρατίστηκαν ο κόσμος οι Κατσάνοι... και πως δια το Μεσολόγγι και πέθαναν οι μισοί... και πέταξαν ο κόσμος σαρμανιές με παιδιά στο Τζουμέρκο ψηλά...».

Οι μάχες στην Πλάκα και Άγγαντα και η διαρκής αντίσταση των Τζουμερκοχωριτών βοήθησαν σημαντικά την επανάσταση και την εθνική μας αποκατάσταση, αναγκάζοντας τον Χουρούφι, στα δύσμοι πρώτα κρίσιμα χρόνια (Γενάρης 1820-Ιούνιος 1822) να αποσπά δύναμεις από την πολιορκία του Αλή για τα Τζουμερκοχώρια με αποτέλεσμα την παράταση της πολιορκίας, την καθήλωση των δυνάμεών του σ' αυτήν περισσότερο χρόνο και την ελληνική επανάσταση να κατορθώσει να εξαπλωθεί, να οργανωθεί και να ανδρωθεί.

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Άγγαντά μου (II)

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

με οδηγούσαν στις μουρμουρίζουσες «άμπες». Άλλες είχαν νεράκι ίσαμε να βρέξω τα χείλη, το μέτωπο, το στέρνο, όσο το λαδόνερο στο καντηλάκι στα κονίσματα.

Ίσαμε, το νεροφάι ήταν, τον μισό μέτρο ίσαμε να βυζάζουν τα χωραφάκια τα ξερικά κάμποσες γουλιές ανάμα.

Άλλες, γέμιζαν τη νεροβάρεθα κι' είχαν για κάνουλα, πλατανόφυλλο.

Άλλες συντηρούσαν τη στέρνα μισοδαία - μισογεμάτη.

Νεροπούλουδα, νούφαρα, γυρίνοι, φτερωτοί εραστές, στον ερωτισμό τους, παροχέτευαν ηλεκτρισμό, στο φτεροπνιγμό τους τον κληνισμό.

Στον παρακείμενο ξεριά, ξέρακας κεραυνόπληκτος, φιδοξενούσε αποκλειστικά, μαύρες κουρούνες.

Στον όχθο δέσποζε γέριχη βελανιδιά.

Δοκίμαζα της αγκαλιάς μου την περίμετρο.

Με τιμωρούσε και οι πλάτες, ο παίσιος

τα χέρια μυρμηγκιάζανε.

Με πυροβολούσε με σιωνή τον άνεμο,

κάλυκε τα βελανιδιά.

Στον κορμό σκάθισα με το σουγιά,

τ' αρχικά της μούσας μου.

Αυτή είναι που αφαιρεί τα λογικά.

Αυτή είναι που προσθέτει φτερά αεροπλανικά.

Στο μονόπλοιο πετάς μεταξύ γης και ουρανού.

Με πηλόγυ την ερωτευμένη καρδιά

βρίσκει διάδρομο προσγειώσης

στην κοίτη του Αγγαντινί ποταμού.

Δρομίσκοι, ομίγαμε με τις αγώνιμες

στράτες και με φέρνανε στην

«Γκορκούσια» στα «Φράστα» στην «Πλάκα».

Τη γέφυρα, που έζεψε τον Άραχθο

πέτρινο ζυγός, πέτρα την πέτρα

πελεκημένος, θαύμαζα.

Φιδόστροι αχανείς δρόμοι στη μαγεία

του ελατόδασους με φέρνανε και με παρυσέρνανε.

Τα σταυροδρόμια με στέλνανε αλλού αντ' αλλού.

Της πεζοπορίας η περιπέτεια

στο πουθενά, καλού - κακού.

Το ρετσίνο και η μυρουδιά απ' τα

Ελατοβελόνια κατευθείαν στα πνευμόνια.

Του δάσους η αύρα κόπαζε

την ψυχική και τη σωματική ανάβρα.

Τα κουνάβια, οι νυφίτσες, οι βερβέρες

σε κίνηση διαρκή.

Στα φωτορυθμικά του σκιάφωτου

η συγχρονική.

Χωριό μου,

Αναρίθμητα στενωρύμια, ασύμμετρα, ίχνη,

αρτηρίες, φλέβες με φέρνανε κι' ανακάθιπτα

και χαϊρόμουν...

Στο επόμενο φύλλο το Β' ΜΕΡΟΣ.
Μπετάκης Αγγαντινός

Χρίστος Αποστόλου και Βαγγελής Ευάγγελος χορεύουν στον Αη-Λιά. Στο μέσον ο Βασ. Τσιμπέρης.

ΚΑΦΕΚΟΠΤΕΙΟ

"Η ΑΠΟΛΑΥΣΗ"

ΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ - ΖΑΧΑΡΩΔΗ

ANNA ΜΑΝΟΥΣΗ

Παντοκράτορας 19 - Άρτα - Τηλ.: 26810-72906

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕ ότι το έργο της συλλογής φωτογραφιών των χωριανών μας, ζώντων και μη, ολοκληρώνεται μέχρι την 31-12-2008 και αμέσως μετά η Αδελφότητα θα προβεί στην επεξεργασία και εκτύπωση του φωτογραφικού ΑΛΜΠΟΥΜ.

ΚΑΛΟΥΜΕ όλους τους χωριανούς μας, που θέλουν να συμπεριληφθούν οι οικογενειακές τους φωτογραφίες στο ανωτέρω ΑΛΜΠΟΥΜ να τις στείλουν με **συστημένη επιστολή** (μέσα στο παραπάνω χρονικό διάστημα) στην Αδελφότητά μας (Σοφοκλέους 33 ΑΘΗΝΑ, Τ. Κ.10552) ή στο Ηλεκτρονικό μας Ταχυδρομείο: info@agnanta.com.gr γράφοντας, σε κάθε περίπτωση, το ονοματεπώνυμο των εικονιζόμενων και τον ακριβή ή τον κατά προσέγγιση χρόνο φωτογράφισης.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΥΜΕ ότι, όλες φωτογραφίες περιέχουν στην Αδελφότητά μας μετά την 31-12-2008, δεν είναι βέβαιο εάν θα προλάβουν την έκδοση του Άλμπουμ και τα όποια εκ των υστέρων αιτήματα και παράπονα θα είναι χωρίς αποτέλεσμα.

Το Δ. Σ. Αδελφότητας Αγναντιτών Αθηνάς

Απ' το πανηγύρι μας

ΚΑΓΚΕΛΑΡΙ

Τέτοια νω — μωρέ τέτοια νω — τέτοια νύρα ήταν εφές Τέτοια νύρα ήταν εφές, τέτοια και παραπροσές Στο χορό που χόρευαν, όλο αγόρια και παιδιά Όλο αγόρια και παιδιά και κορίτσια ανύπαντρα Μεσ στη μέση στο χορό, κάθεται χρυσός αίτός Και τροχάει τα νύχια του, τα χρυσά φτερούδια του Τα χρυσά φτερούδια του, τα βασιλικούδια του Το Θεό παρακαλεί, να του δώσει δύναμη Δύναμη και προθυμία, για να μπω ναδράξω μια Κι αν δεν την εδιάλεγα, νάπεφταν τα νύχια μου Τα χρυσά φτερούδια μου, τα βασιλικούδια μου Συ που σέρνεις το χορό, σαν κλωνί βασιλικό Σαν κλωνί βασιλικό, σαν κλωνί αμάραντο Να τάχα μες στον κήπο μου, να το συχοπνίζα Τετραδό-παρασκευό και Σαββατο-κύριακο Κάνε κύκλες το χορό, κάνε πρωτοκάγκελο Κάνε πρωτοκάγκελο, πρωτοκαγκελισμάτα Συ που σέρνεις το χορό, σαν κλωνί βασιλικό Σαν κλωνί βασιλικό, σαν κλωνί αμάραντο Κάνε διπλοκάγκελο, διπλοκαγκελισμάτα Συ που σέρνεις το χορό, κάνε τριπλοκάγκελο Κάνε τριπλοκάγκελο, τριπλοκαγκελισμάτα Συ που σέρνεις το χορό, κάνε τετροκάγκελο Κάνε τετροκάγκελο, τετροκαγκελισμάτα Συ που σέρνεις το χορό, κάνε πεντεκάγκελο Κάνε πεντεκάγκελο, πεντοκαγκελισμάτα Συ που σέρνεις το χορό, κάνε εξικάγκελο Κάνε εξικάγκελο, εξικαγκελισμάτα Συ που σέρνεις το χορό, τράβα σιάξε το χορό Κι είμαι ξένος και θα ιδώ, και θα πάω να ναιολογώ Και θα πάω ναμολογώ, στα χωριά που θα διαβώ Μεσ στον πέρα μαχαλά, πέθανε μια καλογριά Και την παν στην εκκλησιά, με λαμπάδες με κηρία Με λαμπάδες με κηρία, μ' ασημένια θυμιάτα Μ' ασημένια θυμιάτα, με καθαρία λειτουργία Με καθαρία λειτουργία, με λαμπρά κονίσματα Μα τον Άγιο Αη-Γιάννη, ο χορός πάει γαϊτάνα Μα τον Άγιο Νικόλα, τι χορός θα γίνει τώρα Μα τον Άγιο Κωνσταντίνο, το χορό δεν τον αφήνω Μα τον Άγιο Αρσένι, στο χορό να μπουν οι ξένοι Μα τον Άγιο Θανάση, ο χορός δε θα χαλάσει.

25 Νοεμβρίου 1965 στο μοναστήρι της Αγ. Αικατερίνης στον Καταρράκτη. Διακρίνονται οι Χριστίνα, Όλγα και Απασία Πριτσιβέλη, Γεωργίτσα Κων. Κώστα, Κωσταντώ Ζάραγκα, Ανθή Χριστοδούλου και Σπυριδούλα Σκουληκαρίτη.

ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Τελευταίως, από μεγάλες Εφημερίδες, όπως "Η Καθημερινή" και "Τα Νέα" και από εκπομπές τηλεοπτικών σταθμών "Κυριακή στο χωριό" της ΕΤ3, "Γεύσεις και Παράδοση" του 902, "Με παρά την Ελλάδα" του MAGIC, αλλά και από εκπομπές τοπικών καναλιών, άρχισε να προβάλλεται και να γίνεται γνωστή στο Πανελλήνιο η ξεχασμένη περιοχή των Τζουμέρκων. Παρέχεται η ευκαιρία σε πολλούς Έλληνες και ξένους να γνωρίσουν μια από τις ομορφότερες ορεινές περιοχές της χώρας μας, που ακόμα κρατά σχεδόν άθικτο το φυσικό της περιβάλλον, με το απέραντο πράσινο, με τα γάργαρα νερά της, με την φυσική βουνίσια δροσιά της και με την απόφα ελληνικής ψυχής και τη γνήσια τοπική παράδοση.

Θα εξάρουμε ιδιαίτερα τις δυο πρόσφατες εκπομπές (9 και 23 Μαΐου 2008) της Τηλεόρασης του 902 με τίτλο "**Γεύσεις και παράδοση**" της εξαιρετικής Δημοσιογράφου - Συγγραφέας και Καθηγήτριας του Αρσακείου Κυρίας **Ευδοκίας Πατισιλάκου**. Τις αφιέρωσε στην περιοχή μας με πραγματική αγάπη και ιδιαίτερο ενδιαφέρον, σαν να ήταν γνήσια Τζουμερκιώτισσα, και έγινε η καλύτε-

ρη πρέσβειρα της περιοχής μας, κάνοντάς την γνωστή στο ευρύτερο κοινό, προβάλλοντας συγχρόνως και αρκετά στοιχεία του τοπικού μας πολιτισμού (ήθη, έθιμα, παραδόσεις, παραδοσιακή διατροφή κτλ). Αξιοποίησε κατά τον καλύτερο τρόπο την αγάπη που έχουν οι Τζουμερκιώτες για τον τόπο καταγωγής τους, όπως αυτή εκφράστηκε στην εκπομπή από τους συντοπίτες μας κ.κ. **Κώστα Μαργώνη**, φιλόλογο και πρόεδρο της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων (από τα Γουριανά), **Βασίλη Μαλιούδα**, φιλόλογο, δημοσιογράφο, συγγραφέα (από τη Μαρκετιάδα) και **Χρήστο Αρ. Παπακίτσο** (από τα Άγναντα).

Η εκπομπή ήταν πολύ πετυχημένη. Αξίζουν συγχαρητήρια στον τηλεοπτικό σταθμό, στη λάτρη της παράδοσης παρουσιάστρια Κυρία Ευδ. Πατισιλάκου και στους τρεις συμπατριώτες μας που εκπροσώπησαν την περιοχή μας. Θα ήταν ευχής έργο αν τέτοιες τηλεοπτικές εκπομπές γίνονταν πιο πυκνά. Και ο τόπος μας και ο πολιτισμός μας θα έβγαιναν ωφελημένοι.

ΤΟ Δ. Σ. ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΣΚΕΨΗ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ (19-5-2008)

Στις 19-5-2008 πραγματοποιήθηκε η τακτική σύσκεψη των προέδρων και αντιπροσώπων των Αδελφοτήτων που ανήκουν στη δύναμη της Ομοσπονδίας των Τζουμερκιωτών.

Καταρχήν έγινε εμπειριστική ενημέρωση των μελών από τον Πρόεδρο και τον Γεν. Γραμματέα της Ομοσπονδίας κ.κ. **Χρ. Λαυρά** και **Ανδρέα Σανίκα** για τις ενέργειες της Ομοσπονδίας σε σχέση με το Πάρκο Τζουμέρκων, το Πρόγραμμα "Πίνδος", τη σύνδεση των Τζουμέρκων με την Εγγυαία και την Ιόνια οδό και για άλλα αναπτυξιακά προβλήματα.

Στη συνέχεια δόθηκε ο λόγος στην Κυρία **Εύη Κουτσοσπύρου**, Πρώην Πρόεδρο του Συλ-

λόγου Κυψέλης (Χώσεψης), η οποία με γλαφυρό λόγο και εποπτικό τρόπο (διαφάνειες) ενημέρωσε τα μέλη για τις δυνατότητες συμμετοχής νέων 13-30 ετών σε πολιτιστικές και περιβαλλοντικές δραστηριότητες, οι οποίοι θα έχουν και τη δυνατότητα, μέσα από τα σχετικά προγράμματα, να επισκέπτονται **συνομηλικούς τους σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, η οποία και θα καταβάλλει τα έξοδα απευθείας στους κάθε φορά μετέχοντες σε τέτοιες δραστηριότητες.

Η Αδελφότητά μας θεωρώντας πολύ ενδιαφέρον το σχετικό πρόγραμμα και αξιοποιώντας την ενημέρωση που μας έκανε η Κυρία Εύη Κουτσοσπύρου, η πλέον ενήμερη γύρω από τέτοιες δραστηριότητες, την

παρακάλεσε, και εκείνη πρόθυμα δέχτηκε, να επαναλάβει την εισήγησή της στα Άγναντα ενόψει του προσεχούς Αυγούστου σε χρόνο που θα καθοριστεί αργότερα και θα γνωστοποιηθεί εγκαίρως τους νέους και τις νέες του Δήμου Αγναντιτών.

Την ευχαριστούμε θερμά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ)

1. ΚΥΡΙΑΚΗ 27-7-08, ώρα 10 π.μ. στα **Άγναντα**: Γεν. Συνέλευση μελών.
2. ΚΥΡΙΑΚΗ 3-8-08, ώρα 10.30' π.μ. στα **Άγναντα**: Πνευματικό Μνημόσυνο του Αγναντινί Εκπαιδευτικού - Συγγραφέα **αείμνηστου Στεφ. Φίλου**.
3. ΣΑΒΒΑΤΟ 9-8-08, ώρα 6 μ.μ. στο **Βουργαρέλι**: Εκδήλωση για τον πανελλήνιο γνωστό Τζουμερκιώτη φωτογράφο κ. **Κων. Μπαλάφα**.

Επιστολή μας στον Υπουργό Παιδείας

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

φώτισε σωστά και ανέδειξε δημιουργικά χιλιάδες Τζουμερκιώτες, θα σημάνει το τέλος, την άνοιξη και το βαθύ σκοτάδι μιας ολόκληρης περιοχής, που ύστερα από τα τελευταίως ηθωθέντα από την Πολιτεία αναπτυξιακά μέτρα (Προγράμματα: "Πίνδος", Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών, Βελτίωση Ορεινού Οδικού Δικτύου, "Αγροτουρισμός" κτλ), άρχισε να ξεχνά την ύπαιθρο τώρα εγκαταλείπει, και να εθίζει.

Οι Τζουμερκιώτες πίστεψαν και εξακολουθούν να πιστεύουν ότι, από εδώ και πέρα, η περιοχή τους δεν θα έχει μόνο τη στοργή του Θεού, αλλά και της Πολιτείας. Η πεποίθησή αυτή αρχίζει ήδη να δυναμώνει ανεπαρκώς τους "σφυμούς" της περιοχής, οι οποίοι όμως, είναι βέβαιο ότι θα απονήσουν και θα εκλείψουν και πάλη, εάν καταργηθεί το Γυμνάσιο-Λύκειο Αγναντιών, εάν σβήσει το φως και στερήσει ο νους της ορεινής αυτής εσχάτης, που επί αιώνων και σε χρόνους χαλεπούς τόσο πολλή προσέφερε στην Πατρίδα μας, μοιρόν ότι τα μάτια των εκάστοτε ιθυνόντων δεν την έβλεπαν. Αφήστε, γνωρίζετε πολύ καλύτερα από εμάς, ότι η ανάπτυξη ενός τόπου δε γίνεται χωρίς ανθρώπους και οι νέοι άνθρωποι δεν επαναπατριζονται εάν δεν εξασφαλιστούν για τα παιδιά τους εύκολη προσέλευση στη μόρφωση.

Σε σας, Κύριε Υπουργέ, έλαχε ο κλήρος να ανταποδώσετε στην περιοχή μας, εκ μέρους της Πολιτείας, το "αντίδωρο" της προσφοράς της, διατηρώντας εν λειτουργία το Γυμνάσιο-Λύκειο Αγναντιών, έστω και κατά παρέκκλιση των Ισχυόντων, καθόσον η περιοχή των Τζουμέρκων εκπέμπει ήδη σαφή μηνύματα ανάκαμψης.

Η ικανοποίηση του ανωτέρω αιτήματος θα μας επιτρέπει, Κύριε Υπουργέ, να ονειρευόμαστε, να αισιοδοξούμε και να επιζητούμε ότι τα χωριά μας και οι άνθρωποι τους θα εξακολουθούν να ζουν εκεί και να προσφέρουν.

Επιζητώντας στην κατανόησή σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων και διατελούμε,

Με ιδιαίτερη τιμή
Για το διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Χρ. Χριστοδούλου

Η Γεν. Γραμματέας
Αντ. Σαλούρου

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ

Η φωτογραφία αυτή δημοσιεύτηκε στο φύλλο 160 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2007). Από εσφαλμένη πληροφορία αναγράφησαν λανθασμένα τα ονόματα των εικονιζόμενων. Στην πραγματικότητα εικονίζεται η οικογένεια Νικ. Ζάραγκα (έτος 1935) ως εξής (από αριστερά): Χαρίλαος, Ανθούλα, Αλεξάνδρα, Αγλαΐα, Αγγελική και Κώστας.